

RĪGAS DOMES
IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS
UN SPORTA DEPARTAMENTS

Rīgas Centrālās bibliotēkas 2013.gada darba pārskats

Rīga, 2014

SATURS

Reģiona un bibliotēkas darbības vispārīgs raksturojums 2013.gadā.....	3
Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika	4
Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	6
Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	15
Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums	18
Novadpētniecības darbs.....	22
Projektizstrāde	30
Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums	32
Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	40
Bibliotēkas personāls	42
Finansiālais nodrošinājums	45
Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte.....	46

Pielikumi

[Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku kopējo krājumu](#)

[Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku saņemtajiem informācijas resursiem 2013.gadā](#)

[Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku izslēgtajiem informācijas resursiem 2013.gadā](#)

[Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku izmantojuma rādītāji 2013.gadā](#)

[SBA un RCB Repozitārija izmantojums pakalpojuma nodrošināšanai](#)

REĢIONA UN BIBLIOTĒKAS DARBĪBAS VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS 2013.GADĀ

2013.gadā Rīgas Centrālās bibliotēkas (RCB) darba aktualitātes un prioritātes bija:

- vienotā bibliotēku tīkla attīstība un infrastruktūras sakārtošana un attīstība;
- darbs ar personālu un darba samaksas jautājumi;
- darbs pie RCB dokumentu sagatavošanas (RCB krājumu attīstības un komplektēšanas koncepcija)
- pakalpojumu attīstība (darbs pie RCB vienotās lasītāja kartes, RCB lietošanas noteikumu tulkojums vieglajā valodā);
- automatizētās krājuma inventarizācijas 12 RCB struktūrvienībās;
- piecu RCB filiālbibliotēku akreditācijas pārbaude.

2013.gada beigās RCB bibliotēku tīklu veidoja: Rīgas Centrālā bibliotēka un tās 26 filiālbibliotēkas, kā arī trīs RCB ārējie apkalpošanas punkti: „Saulaino dienu bibliotēka” Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā (BKUS), ārējais apkalpošanas punkts Dienas aprūpes centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem rīdiniem un ārējais apkalpošanas punkts Ieslodzījumu pārvaldes Brasas cietumā.

2013.gadā notika RCB vadības maiņa, direktores amatā no 23.septembra atgriezies Dzidra Šmita.

2.septembrī pēc renovācijas kultūras pils „Ziemeļblāzma” telpās darbu atsāka RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka. 2013.gadā Rīgas domes (RD) Īpašuma departaments veica RCB filiālbibliotēkas „Avots” telpu renovāciju.

7.novembrī notika piecu RCB filiālbibliotēku – Ilģuciema, Mežciema, Juglas, Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkas un filiālbibliotēkas „Pūce” – akreditācijas pārbaude. Akreditācijas komisijas sastāvā bija Latgales Centrālās bibliotēkas direktore Jeļena Šapkova, Jelgavas Zinātniskās bibliotēkas direktora vietniece Dzintra Punga. Pārbaudes laikā bibliotēkas apmeklēja arī Latvijas Republikas Kultūras ministrijas (LR KM) Kultūrpolitikas departamenta Bibliotēku un arhīvu nodaļas vecākā referente Vanda Bērziņa un RD Izglītības, kultūras un sporta departamenta (IKSD) Kultūras pārvaldes (KP) Iestāžu un amatiermākslas nodaļas Kultūras iestāžu programmas vadītājs Arnis Miltiņš.

Akreditācijas pārbaudes bija veiksmīgas – saņemti pozitīvi akreditācijas atzinumi ar slēdzienu par atbilstību akreditācijas nosacījumiem un vietējas nozīmes bibliotēkas statusa piešķiršanu. Kā galvenais ieteikums bibliotekārā pakalpojuma uzlabošanā – rast iespēju palielināt finansējumu krājuma papildināšanai.

KRĀJUMA KOMPLEKTĒŠANAS UN ORGANIZĀCIJAS POLITIKA

2013.gadā komplektēšanas darbs RCB tika veikts saskaņā ar „Rīgas Centrālās bibliotēkas krājumu attīstības un komplektēšanas koncepcija 2008.-2012”, taču RCB speciālistu darba grupa strādāja pie jaunās RCB krājuma attīstības un komplektēšanas koncepcijas projekta sagatavošanas. Jaunās komplektēšanas koncepcijas projekts tika skatīts arī RCB Komplektēšanas padomē un RD IKSD KP.

Noslēdzot 2013.gadu, RCB un filiālbibliotēku kopējo krājumu veidoja **662 874** informācijas resursi par summu **2 138 568,71 Ls** (par bilancē esošajiem 612 211 eksemplāriem). Salīdzinot ar krājuma apjomu gada sākumā, tas samazinājies par 53 776 vienībām (skat. pārskata pielikumu Nr.1.).

Kopkrājumu veido dokumenti latviešu valodā (461 553 eks. jeb 69.63%), krievu valodā (153 602 eks. jeb 23.18%), angļu valodā (32 185 eks. jeb 4.86%), vācu valodā (9509 eks. jeb 1.43%), pārējās svešvalodās (5 989 jeb 0.90%). Visvairāk kopkrājumā ir grāmatas (592 262 eks. jeb 89.35%), bet to veido arī seriālizdevumi/žurnāli (30 230 eks. jeb 4.56%), brošūras/pārējie dokumenti (20 473 eks. jeb 3.09%), audiovizuālie materiāli (15 128 eks. jeb 2.28%), elektroniskie dokumenti (2 351 eks. jeb 0.35%), nošizdevumi (1 869 eks. jeb 0.28%), kartogrāfiskie dokumenti (548 eks. jeb 0.08%) un attēlizdevumi (60 eks. jeb 0.01%).

Lielākie krājumi 2013.gada beigās:

RCB struktūrvienība	Eksemplāru skaits
Rīgas Centrālā bibliotēka (Pieaugušo literatūras nodaļa, Bērnu literatūras nodaļa, Mākslas un mūzikas nodaļa)	97 607
RCB filiālbibliotēka „Vidzeme”	42 369
RCB Imantas filiālbibliotēka	41 826
RCB filiālbibliotēka „Pārdaugava”	32 232
RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka	28 427
RCB Daugavas filiālbibliotēka	28 079
RCB Pļavnieku filiālbibliotēka	25 858

RCB krājuma apgrozība 2013.gadā bija 2.22, kas uzskatāms par ļoti labu rādītāju.

Krājuma papildināšana

2013.gadā no RD apstiprinātā RCB budžeta **154 845,00 Ls** izlietoti jaunu grāmatu un citu informācijas resursu iegādei, bet periodikas abonēšanai izlietoti **24 846,72 Ls**.

Lai racionāli, kvalitatīvi un savlaicīgi izmantotu RCB budžeta līdzekļus komplektēšanai, RCB apstiprinātā Komplektēšanas padome reizi mēnesī klātienē vai attālināti izvērtēja RCB Komplektēšanas un apstrādes nodaļas (KAN) speciālistu sastādītus un tematiski kārtotus iepirkšanai paredzēto informācijas resursu sarakstus. Gada laikā Komplektēšanas padomes locekļiem tika izsūtīti 11 saraksti. Sadarbojoties ar RCB un filiālbibliotēkām, reizi mēnesī tika nosūtīts intelektuālās literatūras saraksts krievu valodā iepirkuma precizēšanai, kā arī nosūtīts saraksts par saņemtajiem vai piedāvātajiem dāvinājumiem.

Regulāri tika apkopota un analizēta informācija par RCB un filiālbibliotēkām piekomplektēšanai nepieciešamajiem informācijas resursiem. 2013.gadā RCB Piekomplektēšanas datubāzē tika iekļauti 257 pieprasījumi, no kuriem 177 izpildīti, 56 atteikti un 24 vēl neizpildīti. Starp atteikumiem visvairāk ir tādu

informācijas resursu, kuri jau izpārdoti, nereti pat pirms vairākiem gadiem, ir pieejami apkaimes bibliotēkās vai RCB Repozitārija Apmaiņas fondā.

RCB struktūrvienības, kuras veikušas vislielāko pieprasījumu skaitu RCB Piekomplektēšanas datubāzē, ir RCB Daugavas (53), Šampētera filiālbibliotēka (27), RCB Pieaugušo literatūras nodaļa (18), filiālbibliotēka „Pārdaugava” (15), Biķernieku filiālbibliotēka (14), filiālbibliotēka „Zemgale” (14) un „Rēzna” (13).

RCB filiālbibliotēkas, kuras nav veikušas ierakstus datubāzē: RCB filiālbibliotēka „Kurzeme”, „Pūce”, RCB Ziemeļblāzmas, Bišumuižas, Pļavnieku, Ķengaraga, Mežciema filiālbibliotēka.

Pārskata gadā grāmatas un citi informācijas resursi kā iepirkumi un kā dāvinājumi saņemti no 191 apgāda, izdevniecības, organizācijas un privātpersonas. Par RCB budžeta līdzekļiem jaunie informācijas resursi tika iegādāti 81 iegādes vietā, pievēršot uzmanību informācijas resursu informatīvajai un kultūrvēsturiskajai vērtībai. Apgādi, no kuriem iepirkts visvairāk izdevumu: KORS N (8659 eks.), Zvaigzne ABC (6997 eks.), Kontinents (1608 eks.), Jumava (1292 eks.), Janus (1015 eks.), Egmont Latvija (810 eks.).

Pirmoreiz izdevumi iepirkti: Biedrība „Baleta un dejas ģilde”, Gunārs Janaitis (privātpersona), Biedrība „Latvietis”, Latvijas Nacionālā mākslas muzeja zīmola fonds, SIA Mula, SIA OLFA PRESS, SIA, Prior Latvija, SIA The White Book, Vēstures izpētes un popularizēšanas biedrība, IK VIRJA AK.

Nozīmīgākie dāvinājumi ir saņemti no izdevniecības „Vesta – LK” – grāmatas „Латвия под властью Советского Союза и национал-социалистической Германии : 1940-1991 : Музей Оккупации Латвии” (30 eks.) un „L.Podze. Skaudrā bērniņas saule” (36 eks.), kā arī no VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija” brošūras „Lieli ceļi, mazi ceļi – droši ceļi” un „Пути большие и малые, а главное – безопасные” (50 eks.).

Lai veiksmīgi notiktu RCB un tās filiālbibliotēku krājumu konvertācija no latiem uz *euro*, RCB KAN savlaicīgi tika izstrādāta un realizēta iepirkumu veikšanas darba kārtības maiņa un organizēts darba process jaunieguvumu, dāvinājumu un aizvietoto informācijas resursu iegādē/saņemšanā un apstrādē.

2013.gadā periodikas abonēšanai katram RCB struktūrvienībā reģistrētam lietotājam bija paredzēti 0,34 Ls.

Kopumā 2014.gadam tika abonēti 207 nosaukumu periodiskie izdevumi (11 nosaukumu laikraksti un 196 nosaukumu žurnāli). No tiem bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem abonēti 38 izdevumu nosaukumi. Periodikas izdevumu sadalījums pa valodām: latviski – 110 (53%), krieviski – 64 (31%), pārējās svešvalodās – 33 (16%).

Izvēlētie periodiskie izdevumi RCB tika abonēti centralizēti, meklējot izdevīgākās abonēšanas aģentūras. Periodisko izdevumu abonēšanas avoti: AS Latvijas Pasts, aģentūra PKS, AS Dienas mediji, citas atsevišķas aģentūras un izdevniecības (piemēram, Jurista Vārds, Uzņēmēja Biļetens, SIA Egmont Latvija u.c.).

Krājuma organizācija

Pārskata gadā RCB tika turpināta lasītavas un abonementa krājumu apvienošana. Gadu noslēdzot, krājums nav apvienots vairs tikai 8 RCB filiālbibliotēkās. Šādu izvēli izdarījušas tās filiālbibliotēkas, kurām bibliotēkas telpās ir atsevišķas lasītavas ar sēdvietām pie galdiem.

Pārkārtojot krājumus, līdztekus kārtojumam pēc UDK krājums tiek kārtots arī tematiski. Noslēdzot 2013.gadu, tematiskais kārtojums daļai krājuma bija jau 13 filiālbibliotēkās (+5 bibliotēkas). Pārsvārā dominē viens temats,

taču atsevišķās filiālbibliotēkās, piemēram, RCB Čiekurkalna, Sarkandaugavas, Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkā, filiālbibliotēkā „Vidzeme” izveidoti vairāki temati krājumā. Joprojām vispopulārākais temats ir „Vēsture”. Tad - temats „Lietotājs: pusaudži” un „Ģeogrāfija”. Citus tematus filiālbibliotēkas izvēlas, vadoties no savu lietotāju interesēm un pieprasījumiem, piemēram, RCB filiālbibliotēkā „Avots” pēc atvēršanas lasītājiem tiks piedāvāts temats „Veselība. Veselīgs dzīvesveids”.

2013.gadā 11 filiālbibliotēkās tika veiktas automatizētās krājuma inventarizācijas. Bibliotēku aizvēršana ietekmē bibliotekāros rādītājus, jo tikai vienā bibliotēkā – RCB Torņakalna filiālbibliotēkā -, kurā pārskata gada laikā notika inventarizācija, ir vērojams izsnieguma pieaugums. Pārējās filiālbibliotēkas gadu noslēdza ar izsnieguma pazemināšanos, salīdzinājumā ar 2012.gadu.

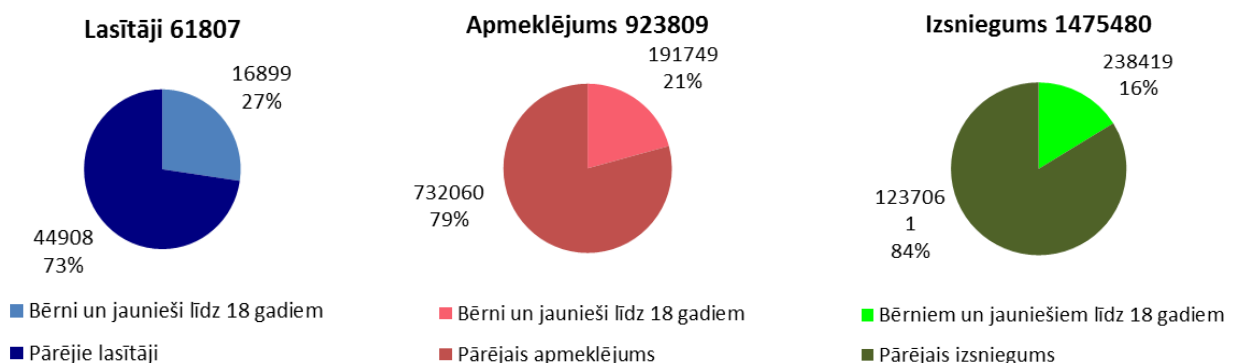
Lai samazinātu aizvēršanas laiku inventarizācijas norisei, tika pārtraukta kontroltaloniņu izmantošana inventarizācijas procesā. Tas ļāva saīsināt inventarizācijas laiku. Piemēram, ar kontroltaloniņiem veikta inventarizācija RCB Juglas filiālbibliotēkā un Sarkandaugavas filiālbibliotēkā ilga 8 nedēļas, bet, sākot ar aprīli, atsakoties no kontroltaloniņu izmantošanas, RCB Iļģuciema filiālbibliotēkā inventarizācijas process ilga vairs tikai 6 nedēļas, Torņakalna filiālbibliotēkā – tikai 3 nedēļas, Ķengaraga filiālbibliotēkā – 4 nedēļas. Jākonstatē, ka inventarizācijas procesu paildzina arī tas, ka filiālbibliotēkās inventarizācijas nebija notikušas ilgus gadus un krājumu stāvoklis neatbilda elektroniskajam kopkatalogam. Atkārtotajām krājuma inventarizācijām laika apjoms tiek paredzēts krietni īsāks, tā maksimāli samazinot ietekmi uz bibliotēkas rādītājiem.

2013.gadā grāmatu pārsiešanai izlietoti 902,00 Ls. Kopumā pārsietas 114 grāmatas un iesieti 4 gadu žurnālu „Ezis” un „Zīlīte” numuri.

PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

Pārskata gadā RCB vienotajā elektroniskajā lasītāju datubāzē reģistrēti **61 807** bibliotēkas **lasītāji**, no kuriem 13576 bibliotēkas pakalpojumus izmantot uzsāka tieši 2013.gadā.

RCB pamatrādītāji 2013.gadā¹:

Datoru izmantojumu skaits – 257 048.

¹ Bibliotekārā darba rādītāju sadalījumu pa struktūrvienībām skat. pārskata pielikumā Nr.4.

Salīdzinot ar 2012.gadu, nedaudz palielinājies lasītāju skaits, taču samazinājies izsniegumu un apmeklējumu skaits. Izsnieguma skaita samazinājumu ietekmēja tas, ka gada laikā 12 filiālbibliotēkas tika aizvērtas uz krājuma inventarizācijas laiku. Uz bibliotēkas iekārtošanu pēc remonta no 2012.gada 4.februāra līdz 1.septembrim bija slēgta RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka, bet uz remonta laiku no 25.februāra līdz pat gada beigām – RCB filiālbibliotēka „Avots”.

Pakalpojumu un informācijas resursu pieejamības attīstība

2013.gadā tika veikts nozīmīgs darbs RCB vienotās kartes ieviešanai. Līdztekus metodisko materiālu sagatavošanai veikta trūkstošo svītrkodu skeneru iegāde, noteikts nepieciešamo čeku papīra ruļļu apjoms, izpētīt piedāvājumu, noskaidrots čeku ruļļu piegādātājs, kā arī sadarbībā ar TietoLatvia panākta optimāla čekā esošās informācijas izvietošana uz papīra.

Vienotā karte, kad ikviens RCB lasītājs varēs saņemt pakalpojumus visās RCB struktūrvienībās, izmantojot tikai vienu lasītāja karti, tiks ieviesta no 2014.gada 18.februāra.

RCB tīmekļa vietnē publicēts RCB lietošanas noteikumu tulkojums angļu un krievu valodā.

Lai nodrošinātu RCB filiālbibliotēku vasaras darbalaika atbilstību lasītāju interesēm, kopš 2013.gada vasaras otrdienās tika noteiktas vēlākas atvērtības stundas (no plkst. 11.00 līdz 19.00.).

Uzziņu un informācijas darbs

Galvenais uzziņu un informācijas darba uzdevums – profesionāli orientēties plašajā informācijas klāstā, nodrošināt bibliotēkas lietotājiem informācijas pieejamību un attīstīt viņu informācijprasmes. Uzziņu informācijas darbs balstās uz dažādu datubāžu, interneta resursu un iespiesto informācijas avotu izmantošanu. RCB visās struktūrvienībās lietotājiem pieejami bezmaksas interneta pakalpojumi, kā arī WiFi. Pateicoties „Kultūras informācijas sistēmu centrs” (KISC) noslēgtajiem līgumiem par resursu Letonika.lv un Lursoft laikrakstu bibliotēkas izmantošanu publiskajās bibliotēkās bez bibliotēkas līdzdalības abonēšanas maksājumā, arī 2013.gadā šīs datubāzes bija pieejamas RCB nodaļās un filiālbibliotēkās. Resursa Letonika.lv izmantojamība pēdējos divos gados ir palielinājusies, skolēni izmanto literatūras darbu pilntekstus gadījumos, kad trūkst grāmatu izdevumu. Lursoft laikrakstu bibliotēku izmanto gan lasītāji, gan arī bibliotekāri, apkopojot novadpētniecības materiālus. Lietotāju vidū tiek veicināta LNB analītikas datubāzes izmantošana un tajā pievienotā saite uz Lursoft laikrakstu bibliotēkas pilntekstiem.

Bez tam uzziņu darbā tika izmantotas arī autorizētās datubāzes: Nozare.lv, Rubricon.com, Ebscohost.com. Plašāku izmantojamību ieguvusi LNB digitālā bibliotēka – „Lasāmkoks”, Periodikas datubāze, kā arī „Zudusī Latvija”. Bibliotēkas ir aktīvi popularizējušas šīs datubāzes, veidojot pasākumus un demonstrējot interesantākos materiālus. Piemēram, pasākumi, kas veltīti datubāzes „Zudusī Latvija” iepazīšanai notikuši RCB Juglas un Mežciema filiālbibliotēkā. Vienā bibliotēkā datubāzes popularizēšanu papildināja interesants atmiņu stāstījums par konkrētām fotogrāfijām un cilvēkiem, otrā – šī datubāze tika prezentēta senioru auditorijai.

Uzziņu darbs nav iedomājams bez RCB elektroniskā kopkataloga izmantošanas. Lietotāji tiek regulāri konsultēti, tādējādi palielinājies to lasītāju skaits, kas paši prot meklēt informāciju RCB kopkatalogā. Tāpat

uzziņu darbā tiek izmantotas RCB darbinieku veidotās datubāzes: „Rīga latviešu daiļliteratūrā” un „Rīgas pilsētas novadpētniecība”.

Lai veicinātu datubāžu izmantošanu lasītāju vidū, informācija par pieejamajām datubāzēm bibliotēkās regulāri pieejama plakātu veidā, kā arī notiek individuālas konsultācijas, tiek veidotas prezentācijas. RCB Daugavas filiālbibliotēkā prezentācija demonstrēta TV monitorā. RCB Imantas filiālbibliotēka ar prezentāciju „Elektroniskais katalogs un tā meklēšanas iespējas” iepazīstināja skolēnus, bet prezentācija „Bibliotēkas iespējas informācijas meklēšanā” tika sagatavota pedagogu auditorijai.

Vairākas RCB filiālbibliotēkas organizē bibliotekārās stundas, lai iepazīstinātu skolēnus un pieaugušos lasītājus ar RCB pieejamajām datubāzēm, kā arī lai attīstītu informācijas meklēšanas iemaņas. RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka un filiālbibliotēka „Zemgale” organizējušas bibliotekāro stundu par datubāzi Letonika.lv, kas demonstrēta informācijpratības nodarbībā skolēniem. RCB Ilģuciema filiālbibliotēkas darbinieki vadījuši bibliotekāro stundu „Elektronisko datubāžu iespējas” deviņo klašu skolēniem. RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” darbojošos klubu un interešu kopu dalībnieki apmācīti lietot katalogu un bibliotēkas pakalpojumu klāstu. Bibliotēkas lietotāju vidū populāri ir dažādi interneta portāli. Tiek veicināta vecāku cilvēku integrācija interneta vidē, apmācot viņus samaksāt rēķinus, nopirkt biļetes, ievietot sludinājumus, lietot i-banku u.c. Palielinājusies elektronisko pakalpojumu veikšana portālos latvija.lv, latvenergo.lv, likumi.lv, e-parvaldnieks.lv, kā arī darba meklējumu sludinājumu portālos.

Pārskata gadā sadarbībā ar v/a KISC notikuši vairāki datubāžu bezmaksas izmēģinājumi: „eBook Academic Collection”; „Library. Pressdisplay”; EBSCO 6 tematiskas kolekcijas; LETA arhīvs; „Mybrary.ru”.

Novadpētniecības datubāze

Pārskata gadā aktīvi veikts darbs ar novadpētniecības datubāzes papildināšanu. Kopumā minētajā laika periodā ievadīti vairāk nekā 2000 ierakstu. Novadpētniecības datubāzei tiek pievienoti ieraksti par „Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmatas” rakstiem. Pārskata gadā RCB Bibliotēku dienestā tika turpināts darbs ar laikrakstu „Rīgas Balss”, atlasot nozīmīgākos rakstus un veicot ierakstus RCB novadpētniecības datubāzē.

2013.gadā RCB Bibliotēku dienestā izstrādāta jauna struktūra novadpētniecības materiālu pieejamībai RCB tīmekļa vietnē. Rezultātā labāk tiks atklāta materiālu tematiskā daudzveidība un lasītājam būs vieglāk iepazīties ar materiāliem par Rīgas apkaimēm un to objektiem. Objektam pievienots neliels teksta apraksts, kā arī saites uz aprakstiem RCB novadpētniecības datubāzē un datubāzē „Rīga daiļliteratūrā”, kā arī citiem nozīmīgākiem tīmekļa resursiem. Uzskatāmībai pievienotas arī fotogrāfijas. Jaunizveidotās RCB tīmekļa vietnes sadaļas publicēšana paredzēta 2014.gada pirmajā ceturksnī.

Jaunieguvumi

Lai popularizētu jaunieguvumus, tiek organizētas Jauno grāmatu dienas un jaunieguvumu izstādes, kuras papildina bibliogrāfiskie saraksti. Jaunieguvumu saraksti ir populāri lasītāju vidū, jo tā var iepazīties ar jaunieguvumu kopumu esošajā un iepriekšējos mēnešos. Bibliotēkās tiek organizēti gan jaunieguvumu, gan tematiskie literatūras apskati. Par krājuma jaunumiem bibliotēka informē gan savus lasītājus, gan arī citas mikrorajona iestādes un sadarbības partnerus: pirmsskolas izglītības iestādes, skolas, pensionātus, dienas un

sociālās aprūpes centrus. Jaunieguvumu apskati tiek nolasīti ne tikai bibliotēkas apmeklētājiem, bet arī vidusskolās vecāko klašu skolēniem (RCB Čiekurkalna filiālbibliotēka), senioru un interešu klubu apmeklētājiem (RCB Juglas, Pļavnieku filiālbibliotēkā un filiālbibliotēkā „Vidzeme”), skolēnu vecāku sapulcēs (RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka). RCB Šampētera filiālbibliotēkā tiek veidota recenziju burtnīca „Patika? Nepatika? Iesaki citiem!”, kurā lasītāji var izteikt viedokli par izlasītajām grāmatām. RCB Daugavas filiālbibliotēka organizējusi tikšanos ciklu, kurā notikušas pārrunas par grāmatām.

RCB Pieaugušo literatūras nodaļā darbojas Eiropas Savienības informācijas punkts (ESIP). 2013.gadā liela uzmanība tika pievērsta galvenajam notikumam Latvijas dzīvē – pievienošanās eiro zonai. Stendā „EIROinfo” apmeklētājiem tika piedāvāti dažādi informatīvi materiāli, kā arī rīkots seminārs (vairāk skat. pārskata sadaļā „Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte”).

ESIP aktivitātes Rīgas Centrālajā bibliotēkā

Uzziņu informācijas darbā bez elektroniskajiem informācijas resursiem tiek izmantots uzziņu literatūras fonds, kā arī tematiskās laikrakstu un žurnālu klipu mapes. Daļa filiālbibliotēku darbinieku praksē pārbaudījuši, ka mapju veidošana nav lietderīga, jo lasītāji vairāk izmanto dažādas datubāzes un interneta resursus. Tie, kuri atzinuši tematisko mapju nepieciešamību, turpina preses klipu apkopošanu par sabiedrībā aktuāliem tematiem: „Ekoloģija”, „Eiro ieviešana Latvijā”, „Drošs internets” u.c. Mapēs galvenokārt tiek saglabāti materiāli no žurnāliem, jo Latvijā nav izveidota žurnālu pilntekstu datubāze.

Sarakstu vai tematisku mapju formā tiek apkopota informācija par pieprasītākajām un nozīmīgākajām interneta adresēm. Šie apkopojumi ir noderīgi ātrākai informācijas atrašanai un kvalitatīvākai atlasei. RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste sastādījusi anotētu interneta adresu sarakstu par Latvijas Universitātes virtuālajām izstādēm, kultūras kanonu un interneta vietnēm mākslas interesentiem, kas tika publicēts RCB izdevumā „Jaunās Vēstis” (2013.g., Nr.4).

Bibliogrāfija

Visās RCB filiālbibliotēkās regulāri jaunieguvumu saraksti tiek pievienoti jaunumu izstādēm. Literatūras saraksti papildina lielākas tematiskās izstādes, kā arī bibliogrāfiskie saraksti tiek sastādīti pēc skolotāju pieprasījuma, piemēram, literatūras saraksti veltīti grāmatu ilustratorei A.Stakai un rakstniekam V.Rūmniekam RCB Pļavnieku filiālbibliotēkā. Ilggadīga bibliogrāfisko sarakstu sastādīšanas pieredze ir RCB filiālbibliotēkai „Vidzeme”, pārskata gadā pēc skolu pieprasījuma izveidoti literatūras saraksti, veltīti A.Belam, I.Zanderei, Latvijas Tautas

frontei-25, „Zelta ābeles” izdevumiem. RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka papildinājusi savu novadpētniecības bibliogrāfisko sarakstu klāstu ar literatūras apkopojumu par J.G.Herderu. RCB Juglas filiālbibliotēka papildinājusi bibliogrāfisko sarakstu par biznesa romānu. RCB Imantas filiālbibliotēka turpina darbu pie bibliogrāfiskā rādītāja „Cittautu ievērojamie cilvēki Latvijā”.

Uzziņu informācijas darbā tiek izmantotas iespējas, ko piedāvā RCB filiālbibliotēku vienotais krājums, Starpbibliotēku abonements (SBA), Repozitārija Aktīvais fonds.

Lai atvieglotu RCB darbiniekiem sastādīt izstāžu un pasākumu plānu nākamajam gadam, katra gada nogalē RCB Bibliotēku dienests sagatavo „Kalendāru bibliotēkām”, kurā atspoguļoti svarīgākie notikumi un jubilejas nākamajā gadā. „Kalendārs bibliotēkām 2014.gadam” publicēts RCB izdevuma „Jaunās Vēstis” 2013. gada novembra numurā un pieejams arī RCB mājaslapā. RCB un tās filiālbibliotēkās bibliotekārajā darbā tiek izmantots arī Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) sastādītais „Kalendārs bibliotēkām”.

RCB Bibliotēku dienestā regulāri tiek papildināta mape „Publikācijas par RCB un filiālbibliotēkām”. Katru gadu izdevumā „Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmata” tiek publicēts bibliogrāfiskais saraksts „Publikācijas par RCB ...gadā”, kurā ietvertas grāmatas, apkopotas nozīmīgākās publikācijas presē un elektroniskās publikācijas.

SBA un RCB Repozitārija nodaļu izmantošana²

Lai nepārbļīvētu RCB struktūrvienību krājumus ar liekiem dubletiem, taču nodrošinātu lasītājus ar pieprasītiem informācijas resursiem, tiek izmantots RCB vienotais krājums. Īpaša nozīme šī pakalpojuma nodrošināšanai ir RCB Repozitārijam.

RCB Repozitārija Apmaiņas fonda (ārpusbilances krājums) informācijas resursu kustība 2013.gadā:

	Fizisko vienību kopskaits
Fonds 2013.gada sākumā	14 682
Ienācis 2013. gadā	23 979
Izslēgts 2013.gadā	22 750
Fonds 2014.gada sākumā	15 911

RCB Repozitārija Apmaiņas fonda izmantojamības un krājuma papildināšanas skaitliski rādītāji:

Izmantojuma mērķis	Eksemplāru skaits
Izsniegumi uz laiku pēc RCB lasītāju pieprasījuma	724
RCB struktūrvienībā nolietota izdevuma aizstāšanai ar identisku vai krājuma pārbaudē konstatētā iztrūkstošā izdevuma aizstāšanai	2 079
RCB struktūrvienību krājumu papildināšanai (ar apstrādi RCB KAN)	1 278
RCB ārējo apkalpošanas punktu krājumam	564

Papildinājuma veids	Eksemplāru skaits
RCB struktūrvienību liekie dubleti	9 784
RCB struktūrvienību lasītāju dāvinājumi	2 784
Privātpersonu dāvinājumi	301
2009.gadā optimizēto RCB struktūrvienību krājums	11 110

² SBA un RCB Repozitārija izsnieguma rādītāju sadalījumu pa RCB struktūrvienībām skat. pārskata pielikumā Nr.5.

levērojams darbs RCB Repozitārija Apmaiņas fondā veikts ar informācijas resursiem, kuri nodoti novadu bibliotēkām, skolām un citiem sadarbības partneriem. 60 iestādes un organizācijas kā bezmaksas dāvinājumus saņēmušas 17 119 eksemplārus, no kuriem 10 146 nodoti Latvijas novadu bibliotēkām, 2 521 – izglītības iestādēm, bet 3 683 eksemplāri nodoti grāmatu maiņas punktiem. 2013.gadā RCB ar grāmatām piedalījās 6 grāmatu maiņas punktos. 769 grāmatas nodotas citām institūcijām.

Grāmatu maiņas punkti

1 282 eksemplāri izslēgti kā nolietoti vai saturā novecojuši, 38 eksemplāri nodoti RCB Aktīvajam vai Pasīvajam fondam.

2013.gada beigās RCB Repozitārija Aktīvo fondu veido 13 106 informācijas resursi. Krājuma kustība pārskata gadā: jaunieguvumi – 1 257 eks. (Ls 4979,51), izslēgti – 952 eks. (Ls 1878,25). Krājums tiek automatizēti izsniegts RCB struktūrvienībām, kā arī tas veido RCB ārējā apkalpošanas punkta „Saulaino dienu bibliotēka” BKUS kodolu.

Pārskata gada beigās RCB Pasīvā fonda krājumā ir 8 930 informācijas resursu. Veikta krājuma sekundārā atlase, daļu sliktā stāvoklī esošo eksemplāru aizvietojojot ar dāvinājumiem, 1072 eks. izslēgti; jaunieguvumu skaits - 568 eks. (īpaša uzmanība veltīta obligātās literatūras piekomplektēšanai); lasītājiem izsniegtas 232 grāmatas (lasītāju pieprasījumi, izstādēm bibliotēkās).

Gada nogalē RCB Pasīvā fonda atbildīgais darbinieks tika apmācīts, lai no 2014.gada uzsāktu papildināt RCB elektronisko katalogu ar ierakstiem par grāmatām, kuras tiek glabātas šajā krājumā. Pēc šī darba pabeigšanas vienotais RCB krājums pilnībā tiks atspoguļots elektroniskā veidā, kā arī no RCB Pasīvā fonda grāmatas tiks izsniegtas automatizēti.

Lai nodrošinātu lietotājus ar izdevumiem, kuri nav RCB krājumā, tiek veikta to pasūtīšana SBA kārtā. Kopumā pārskata gadā saņemti 769 pieprasījumi, no kuriem izpildīti 731. Lielākais pieprasījumu skaits bija RCB Pieaugušo literatūras nodaļai, filiālbibliotēkai „Vidzeme” un Juglas filiālbibliotēkai, taču kopumā SBA ar pieprasījumiem vērsušās RCB nodaļas, kā arī 18 filiālbibliotēkas un RCB ārējais apkalpošanas punkts „Saulaino dienu bibliotēka” BKUS.

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, samazinājies atteikumu skaits. Atteikumu iemesli: meklētie izdevumi netiek izsniegti SBA kārtā vai arī izdevumus bibliotēkās nav izdevies identificēt. Piemēram, tiek meklēti lekciju materiāli, neliela metiena autorizdevumi vai informācija, kas pieejama tikai internetā.

Pieprasījumu sadalījums pa valodām: latviski – 581 (t.sk. augšzemnieku dialektā), krieviski – 104, angļiski – 74, vāciski – 2, franciski – 2, lietuviski – 6.

Kā pieprasītākās nozares var minēt vēsturi, tehniku, dabas zinātnes. Joprojām saglabājusies interese arī par psiholoģiju, uzņēmējdarbību, dažādiem reliģijas virzieniem, austrumu kultūrām. Lai gūtu jaunāko informāciju, visbiežāk tiek pieprasīti ārzemju izdevumi. 2013.gadā saglabājusies interese par iepriekšējos gados izdoto literatūru, sākot no 20.gadsimta 20.gadiem. Pieaugusi interese arī par, tā sauktajiem, trimdas izdevumiem; kopumā interese par daiļliteratūru ir pieaugusi (179 pieprasījumi). Tā tiek izmantota pasākumos un izstādēm bibliotēkās.

RCB SBA pieprasījumu izpildei izmantotie bibliotēku krājumi:

LNB	Latvijas Universitātes bibliotēka	Rīgas Tehniskās universitātes bibliotēka	Latvijas Jūras akadēmijas bibliotēka	Rīgas Juridiskās augstskolas bibliotēka
664	80	17	2	2

(Piezīme: No kopēja pieprasījuma skaita atņemti 4 kļūdaini pieprasījumi, kuriem atbilstošus izdevumus neizdevās identificēt.)

No RCB SBA kārtā informācijas resursi izsniegti LNB (viens pieprasījums) un Lielvārdes pilsētas bibliotēkai (3 pieprasījumi).

2013.gadā RCB SBA izpildījis arī 42 tematiskos pieprasījumus un sadarbojies ar RCB struktūrvienībām pasākumu un izstāžu veidošanā (19). Tematu piemēri: Latvijas saldūdens iemītnieki – dzīvnieki; Sidnejas Latviešu teātris; dekoratīvo baložu audzēšana; mudras – pirkstu vingrinājumi veselības uzlabošanai; latviešu ābece; starpkaru Latvijā izdotās pavārgrāmatas.

Sociāli mazaizsargāto un riska grupu bibliotēkā apkalpošana

Analizējot BIS ALISE pieejamos datus, redzams, ka no kopējā lasītāju skaita (61 807) RCB un tās filiālbibliotēkās 22% (13 658) ir cilvēki, kuri varētu pārstāvēt sociāli mazaizsargātās grupas. No kopējā izsniegumu skaita (1475 480) vismazāk izdevumus līdzņemšanai saņēmuši bezdarbnieki - 4.9 % (71 902), bet visvairāk – pensionāri 14 % (207 385).

Lasītāju kategorija (BIS ALISE)	2013.gads	Procentuāli no kopējā 2013.gada lasītāju kopskaita	Izsniegumu skaits	Procentuāli no kopējā 2013.gada izsniegumu kopskaita
Cilvēki ar īpašām vajadzībām	538	0.09 %	9 393	0.06 %
Pensionāri	7 104	11.5 %	207 385	14 %
Bezdarbnieki	6 016	9.7 %	71 902	4.9 %
Kopā	13 658	22.1 %	288 680	19.6 %

RCB filiālbibliotēku sekmīga sadarbība ar Rīgas sociālajiem dienestiem, aprūpes iestādēm ļāvusi nodrošināt bibliotekāro pakalpojumu pieejamību maznodrošinātajām iedzīvotāju grupām. Atsevišķos pensionātos un sociālajās mājās tie iemītnieki, kuri paši nespēja apmeklēt bibliotēku, varēja saņemt bibliotēkas pakalpojumu – informācijas resursu saņemšana/nodošana (divas reizes mēnesī - RCB filiālbibliotēka „Rēzna”; reizi mēnesī -

RCB Ķengaraga filiālbibliotēka, filiālbibliotēka „Strazds”), tika organizēta lasītāju dāvināto grāmatu piegāde (RCB Mežciema filiālbibliotēka). Sociālajos centros notika filiālbibliotēku organizētie tematiskie pasākumi un jaunieguvumu apskati (RCB Ķengaraga filiālbibliotēka un filiālbibliotēka „Avots”, „Pārdaugava”, „Rēzna”, „Strazds”). Daudzās filiālbibliotēkās bija skatāmas cilvēku ar īpašām vajadzībām darbu izstādes, kuras veidotas sadarbībā ar invalīdu organizācijām, notika pasākumi šo organizāciju biedriem (RCB Grīziņkalna, Šampētera filiālbibliotēka, filiālbibliotēka „Pārdaugava” u.c.). Individuāls atbalsts sniegts cilvēkiem ar pārvietošanās grūtībām - nodrošināta bibliotekāro pakalpojumu saņemšana dzīvesvietā (RCB Bišumuižas, Daugavas, Juglas, Ķengaraga filiālbibliotēka un filiālbibliotēka „Vidzeme”).

RCB un visās filiālbibliotēkās lietotājiem tiek sniegtas individuālas datormaņu konsultācijas. RCB un tās filiālbibliotēkas 2013.gadā vecāku cilvēku bezdarbnieku pieprasīts bibliotēkas pakalpojums bija datora pamatprasmju mācības. Seniori joprojām vēlējas apgūt biroja programmas, taču arvien populārāki kļuva arī tādi apmācību temati kā sociālo tīklu izmantošana, norēķini un maksājumi internetā, fotogrāfiju nosūtīšana, darba meklējumi un sludinājumu ievietošana u.c. Vairākās filiālbibliotēkās regulāri tiek organizētas datornodarbības, kurās lietotāju apmācība notiek gan latviešu, gan krievu valodā pēc izstrādāta mācību plāna (RCB Pieaugušo literatūras nodaļā 220 apmācīto, RCB filiālbibliotēkā „Pārdaugava” 290 apmācīto, „Vidzeme”, Bolderājas, Torņakalna filiālbibliotēkā, ārējā apkalpošanas punktā Dienas aprūpes centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem).

Seniori bibliotēkās labprāt pulcējās domubiedru grupās, kurās diskutēja un dalījās pārdomās par aktuālo, veidojās lasītāju klubi (skat. „Lasītāju klubi”).

Bezdarbnieku apmeklējumu skaits RCB 2013.gadā nav mazinājies. Ņemot vērā, ka viņu pieprasījumi saistās ar jauna darba meklējumiem, visās RCB filiālbibliotēkās bibliotekāri sniedza konsultācijas, kā arī veica mācības par darba meklēšanas iespējām internetā.

Cilvēkiem bez noteiktas dzīvesvietas (bepajumtniekiem) ārējā apkalpošanas punktā Dienas aprūpes centrā (Katoļu ielā 57) ir nodrošināta gan piekļuve lasāmvielai, gan elektroniskajiem informācijas resursiem. Reizi nedēļā interesenti varēja apgūt datora lietošanas pamata prasmes, regulāri tika organizēti tematiski izglītojoši un izklaidējoši pasākumi: lekcijas par veselību, nodarbības par interneta resursiem, koncerti (folkloras kopa „Silavoti”, dziesminieki K.Dimiters, H.Sīmanis u.c.).

Bibliotēkas pieejamība un lietošanas aprīkojums personām ar īpašām vajadzībām

Informācija par RCB vides pieejamību un speciālo bibliotekāro pakalpojumu veidiem ievietota RCB tīmekļa vietnes sadaļā „Pieejamība visiem”. Te publicēta informācija par visām RCB struktūrvienībām, kuras var

apmeklēt cilvēki ar kustību traucējumiem (Rīgas Centrālā bibliotēka, 12 filiālbibliotēkas, 2 ārējie apkalpošanas punkti), par palīgīdzekļiem cilvēkiem ar redzes problēmām: tekstu palielinošas lupas visās RCB struktūrvienībās, tekstu palielinošā iekārta RCB filiālbibliotēkā „Pārdaugava”, teksta palielināšanas iespēja ar stila lapu palīdzību, ko veic bibliotekārs. Personām ar attīstības traucējumiem noderīgi izmantot RCB lietošanas noteikumus vieglajā valodā, kas 2013.gadā tika izstrādāti Sabiedrības integrācijas projekta ietvaros. Visās filiālbibliotēkās ir izveidoti speciāli tematiski plaukti – „Ābolu plaukti”, kur gūstama informācija par sociālajām iestādēm, aprūpi, rehabilitāciju, novietoti izdevumi vieglajā valodā u.c. Bibliotēkas pakalpojumus cilvēki ar īpašām vajadzībām var izmantot ar atbalsta personu (radi, kaimiņi, sociālie darbinieki u.c.) palīdzību, aizpildot un bibliotēkā iesniedzot noteiktu pilnvarojuma formu.

Lasītāju klubi

2013.gadā RCB ir palielinājies lasītāju klubu skaits. Bibliotēkās cilvēki pulcējās, lai iepazītos ar interesantām personām, kopā izklaidētos, priecātos, atklātu savus talantus, apgūtu jaunas prasmes. Sarunas par literatūru, grāmatām, rakstniekiem pulcēja lasītājus klubos: „Dzejas mīļotāji” RCB Ķengaraga un Pļavnieku filiālbibliotēkā; „Literāri – muzikālais klubs” RCB Imantas filiālbibliotēkā; „Lasītprīeks” RCB filiālbibliotēkā „Zemgale”; „Kodols” un „Sarunas par dzīvi, kultūru un vidi” RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme”.

Lasītāju klubu pasākumi Bišumuižas, Torņakalna un Grīziņkalna filiālbibliotēkā

Aktīvi bija senioru klubu apmeklētāji, regulārās tikšanās reizēs (vidēji reizi mēnesī) viņi kopā pārrunāja vēstures grāmatās izlasīto, diskutēja par vēstures notikumiem (RCB Bišumuižas filiālbibliotēka); iepazīna jaunieguvumus (RCB Pļavnieku filiālbibliotēka, filiālbibliotēka „Zemgale”); tikās ar interesantiem cilvēkiem, novadniekiem (RCB Juglas filiālbibliotēka); pastaigā iepazīna apkaimi, priecājās svētku svinībās (RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka); klausījās lekcijās, tikās ar Saeimas deputāti, rīkoja karnevālu (RCB Torņakalna filiālbibliotēka). Radoši darboties un pilnveidot savas prasmes bibliotēkās vēlējās rokdarbnieki (RCB Bišumuižas, Ķengaraga filiālbibliotēka, filiālbibliotēka „Strazds”), prāta spēlēs iesaistījās šahisti (RCB Ilģuciema filiālbibliotēka), kopā pulcējās sportisko aktivitāšu cienītāji (RCB filiālbibliotēka „Vidzeme”).

Sabiedrības, bibliotēkas lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti (pētījumi, aptaujas, anketas u.tml.)

2013.gadā RCB filiālbibliotēkās veikta lasītāju sastāva statistisko rādītāju izpēte, noskaidrotas izmaiņas lasītāju sastāvā, analizētas lasītāju atsauksmju un ierosinājumu grāmatas. Vairāki lokāli pētījumi veikti, lai noskaidrotu lasītāju – bērnu un jauniešu – viedokli par bibliotēkas pakalpojumiem, krājumu (skat. dokumentu „RCB darba ar bērniem un jauniešiem 2013.gada darba pārskats”).

RCB Imantas filiālbibliotēkā veikti plašāki pētījumi. Aptaujā par lasītāju apmierinātību ar bibliotēkas pieejamību piedalījās 624 respondenti, kuru vairākums (77%) norādīja, ka ir neapmierināti ar bibliotēkas darba laiku, jo nevar pagūt bibliotēku apmeklēt pēc darba. Apmēram puse no aptaujātajiem mācās, tāpēc viņi vēlētos, lai bibliotēkas atvērtības stundas būtu ilgākas. Aptaujā par populārākajiem literatūras žanriem (256 respondenti) noskaidrots, ka lasītāju iecienītākie žanri latviešu valodā ir detektīvi (42%) un memuāri (36%), bet krievu valodā - sadzīviska satura romāni (58%) un mīlestības romāni (18%).

BIS ALISE datu noskaidrošana par nozaru izsniegumu pa lasītāju kategorijām veikta RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēkā, kur izpētīts – bezdarbnieki un strādājošie visvairāk lasa izdevumus no 7.nodaļas (māksla, mūzika, sports), pensionāri - no 9.nodaļas (vēsture, arheoloģija, ģeogrāfija), bet studenti – no 1.nodaļas (filozofija, ētika) un 3.nodaļas (sabiedriskās zinātnes).

DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

(Neīsināto pārskatu skat. „Rīgas Centrālās bibliotēkas darba ar bērniem un jauniešiem 2013.gada pārskats”)

RCB un visās tās filiālēs mērķtiecīgi tiek veidots ģimenes bibliotēkas modelis, kur katrs var saņemt viņam nepieciešamo bibliotekāro pakalpojumu, kur vienlīdz interesanti ir mazulim, vecmāmiņai, tētim, māmiņai, studentam, strādājošajam u.c. Tradicionāli RCB īpaši tiek akcentēts darbs ar bērniem un jauniešiem nozīmīgums. RCB un 26 tās filiālbibliotēkās ir 19 bērnu nodaļas, papildus tām - 4 atsevišķas telpas mazuļiem, 2 pusaudžiem un 3 telpas spēlēm un rotaļām, bet tajās RCB filiālēs, kurās ir nelielas telpas, izdalītas bērnu zonas. Kvalitatīvi bibliotekārie pakalpojumi bērniem ir pieejami arī RCB ārējā apkalpošanas punktā „Saulaino dienu bibliotēkā” BKUS.

Apjomīgs pasākumu kopums, nozīmīgi finansiālie resursi 2013.gadā veltīti tam, lai veicinātu bērnu lasītprasmi, lai rosinātu lasītprīeku pusaudžiem un jauniešiem. Nozīmīga bija bibliotekārā apkalpošanas darba uzsākšana jaunās telpās RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkā, kur bērnu nodaļā ir kvalitatīvs krājums un aprīkojums. Gada laikā ir veikti remonta darbi RCB filiālbibliotēkā „Avots”, te bērni dažādus izdevumus varēs iepazīt skaistā un mūsdienīgi aprīkotā bērnu nodaļā. Vairākās filiālēs veikta bērnu nodaļu un zonu labiekārtošana (RCB Mežciema, Pļavnieku filiālbibliotēka, filiālbibliotēka „Rēzna”), papildināts rotaļlietu un galda spēļu klāsts. Jauni pakalpojumi tika veidoti bērniem ar īpašām vajadzībām - digitālā prezentācija vieglajā valodā „Ielūgums uz bibliotēku” (publicēta blogā bērniem <http://bibliotekabarniem.blogspot.com/p/noteikumi.html>) un RCB lietošanas noteikumi vieglajā valodā, kas bērniem palīdzēs labāk saprast savus pienākumus, atbildību, tiesības (publicēti RCB tīmekļa vietnes www.rcb.lv sadaļā „Pieejamība visiem”). Bibliotēkas pakalpojumi pieejamāki kļuva arī BKUS pacientiem, jo RCB ārējā apkalpošanas punktā „Saulaino dienu bibliotēka” BKUS uzsāka pacientu bibliotekārā apkalpošana Ķirurģiskajā nodaļā.

2013.gadā RCB un tās filiālēs reģistrēti **16 899** lasītāji - bērni un jaunieši līdz 18 gadiem (27% no kopskaita). Skaitlisko rādītāju dinamika RCB filiālēs ir dažāda, tomēr vērojams, ka kopumā saglabājusies iepriekšējo gadu tendence – samazinās lasītāju skaits, bibliotēkas apmeklējumu skaits, mazāk lasīšanai tiek ņemtas grāmatas.

Kvalitatīva krājuma veidošanai RCB notiek Komplektēšanas padomes sēdes, kur izvērtējumam paredzēto izdevumu sarakstā ir iekļauti arī bērnu izdevumi pa vecuma grupām, lai katrai no tām varētu piedāvāt jaunākās literatūras klāstu. 2013.gadā iepirkti visi Latvijas lielāko izdevniecību piedāvātie izdevumi bērniem un jauniešiem latviešu valodā, veikts pieprasīto un trūkstošo izdevumu svešvalodās iepirkums. 2013. gadā RCB un visās filiālēs pabeigta plaukta indeksa maiņa izdevumiem, kas atrodas bērnu nodaļās un zonās. Paveikts nozīmīgs darbs, lai lasītāji RCB elektroniskajā katalogā ātri un ērti varētu iegūt informāciju gan par konkrētu izdevumu atrašanās vietu bibliotēkā, gan par izdevumiem bērniem kopumā (atlases iespēja, veicot paplašināto meklēšanu). Arvien paplašinās to filiāļu skaits, kurās izdevumi bērniem un jauniešiem tiek kārtoti tematiski, – 2013. gadā pieprasītākie (pēc veiktās BIS ALISE datu izpētes) bijuši informācijas resursi, kuri piederīgi tematam „Pusaudži”, „Vaļasprieki”, „Meitenēm”, „Zēniem”.

Izvērtējot pasākumu kopumu bērniem un jauniešiem, jāsecina, ka tas ir bijis ļoti intensīvs – RCB organizēti **1855** pasākumi, no tiem bērniem – **1281 (69%** no kopskaita). Vairāki pasākumi organizēti nacionālo un starptautisko lasīšanas veicināšanas programmu ietvaros - „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2013” (RCB Bērnu literatūras nodaļa un 20 filiālbibliotēkas), „Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa” (RCB Bērnu literatūras nodaļa un 15 filiālbibliotēkas); projektos – „Pasaule t@vā bibliotēkā – UNESCO Pasaules mantojuma izziņāšana”, „Radošais pasākums par drošību Internetā manā bibliotēkā - 2013”, „E-prasmju nedēļa Latvijā”; akcijā „Tautas grāmatu plaukts” u.c.

RCB radošo nodarbību telts Vērmanes dārzā

*Pasākums jauniešiem
(RCB Bērnu literatūras nodaļa)*

2013.gadā palielinājies bibliotekāro stundu skaits, kurās bērni un jaunieši iepazīna bibliotēku un tās pakalpojumus, krājumu, datubāzes. Bibliotekārajās stundās pirmsskolas izglītības iestāžu bērni guva priekšstatu par grāmatu daudzveidību, mācījās alfabētu, piedalījās rotaļās. Sākumskolas skolēni iepazīnās ar bibliotēkas lietošanas noteikumiem, izdevumu veidiem, to izvietojumu plauktos (RCB Juglas, Grīziņkalna filiālbibliotēka, filiālbibliotēka „Zvirbulis”), pētīja grāmatu uzbūvi, tikās ar ilustrāciju veidotājiem (RCB Ķengaraga filiālbibliotēka), noskaidroja atšķirības skolas un publiskās bibliotēkas darbā (RCB Mežciema filiālbibliotēka), iepazīna RCB tīmekļa vietni un blogu bērniem (RCB Mežciema filiālbibliotēka, filiālbibliotēkas „Zemgale”, „Vidzeme”). Vidējo un vecāko klašu skolēniem noderīga bija padziļinātu bibliotekāro zināšanu un informācijas

meklēšanas prasmju apgūšana, iepazīstot nozīmīgākās datubāzes (RCB Grīziņkalna, Imantas, Iļģuciema, Mežciema filiālbibliotēka un filiālbibliotēka „Zemgale”).

Antīkais teātris RCB Daugavas filiālbibliotēkā

*Tikšanās ar jauniešiem sportistiem -
kikbokss (RCB filiālbibliotēka "Zemgale")*

2013.gadā RCB intensīvāks bijis darbs ar interešu grupām – gandrīz visās filiālēs tika organizētas regulāras vai atsevišķas nodarbības, aicinot tajās piedalīties visus interesentus, palielinājies lasītāju klubiņu skaits. Parasti pasākumu visiem interesentiem norises laiks ir skolas brīvlaiki, sestdienas, darbdienu pēcpusdienas, kad bērni beiguši mācības skolā. Bērni labprāt bibliotēkā iesaistījās radošo nodarbību aktivitātēs, lugu iestudējumos, akcijās, viktorīnās, koncertos, izstāžu veidošanā u.c.

Sadarbībā ar izglītības iestādēm organizēti pasākumi bērnu grupām, klašu kolektīviem. Mazākajiem bērniem populāri bija tematiski pasākumi ar priekšā lasīšanu, radošām aktivitātēm, spēlēm, rotaļām, viktorīnām (RCB Imantas, Iļģuciema, Ķengaraga, Mežciema, Pļavnieku, Sarkandaugavas filiālbibliotēka un filiālbibliotēka „Pārdaugava”, „Strazds”, „Zvirbulis” u.c.). Skolēniem interesantas bija tikšanās ar rakstniekiem, grāmatu ilustrāciju veidotājiem (L.Dreiže, L.Pastore, S.Kvaskova, D.Ozoliņa, V.Rūmnieks, J.Zvirgzdiņš, U.Auseklis, I.Sproģe, V.Štelmahera, Ā.Rozentāls, J.Beļajeva, N.Erdmanis-Stārasts, V. Novikovs, S.Semjonovs u.c.) un pasākumi par dabu, dzīvniekiem, Latvijas valsts nozīmīgajiem notikumiem un svētku dienām, tautas tradīcijām. Raksturīgi, ka vairāk kā iepriekšējos gados bija pieprasīti pasākumi par profesijām, to skaitā, bibliotekāra profesiju (RCB Bolderājas, Imantas, Pļavnieku, Šampētera filiālbibliotēka un filiālbibliotēka „Pūce”) un novadpētnieciski apskati, ekskursijas (RCB Daugavas, Grīziņkalna, Ķengaraga filiālbibliotēka un filiālbibliotēka „Pūce”).

2013.gadā RCB tika akcentēta ģimenes iesaistīšana bērna lasīšanas veicināšanā. Skolās un pirmsskolas izglītības iestādēs bibliotekāri piedalījās vecāku sapulcēs, informēja par bibliotēkām un pakalpojumiem, par krājumu un populārākajām bērnu grāmatām (RCB Imantas, Iļģuciema, Juglas, Ķengaraga, Sarkandaugavas filiālbibliotēka un filiālbibliotēka „Zemgale”). Vairāku bibliotēku bērnu nodaļās ir izveidots tematisks plaukts vecākiem (RCB Iļģuciema, Imantas, Juglas, Šampētera filiālbibliotēka un filiālbibliotēka „Pārdaugava”), bet pieaugušo nodaļās – izvietotas tematiskas bērnu grāmatu kopas. Ģimenes - bērni kopā ar vecākiem, vecvecākiem – tika aicinātas piedalīties interesantos pasākumos, konkursos, iesaistīties bibliotēkas izstāžu veidošanā (RCB Imantas,

Ķengaraga, Mežciema, Sarkandaugavas filiālbibliotēka, filiālbibliotēka „Zemgale”, RCB ārējais apkalpošanas punkts „Saulaino dienu bibliotēka” BKUS u.c.).

RCB filiālbibliotēkas "Zemgale" lasītāju klubiņš iepazīst apkaimi

Lasīšanas pasākums parkā (RCB Bērnu literatūras nodaļa)

Nozīmīga ir vairāku RCB filiālbibliotēku sadarbība ar speciālajām skolām, speciālajām pirmsskolas izglītības iestādēm, dienas rehabilitācijas centriem, kuros uzturas bērni ar īpašām vajadzībām. Ticis gādāts gan par izdevumu pieejamību - grāmatu apmaiņa 2 reizes mēnesī dienas centrā bērniem ar kustību traucējumiem (RCB Čiekurkalna filiālbibliotēka), gan par lasītprasmes apgūšanu un lasīšanas veicināšanu bērniem ar attīstības traucējumiem – tematiski pasākumi, bibliotekārās stundas (RCB Daugavas, Iļģuciema, Juglas, Ķengaraga filiālbibliotēka un filiālbibliotēka „Rēzna”), gan par labu noskaņojumu un prieku, vadot radošas nodarbības, kopā rotaļājoties un spēlējot spēles, tiekoties interesantiem cilvēkiem (RCB Ķengaraga, Sarkandaugavas filiālbibliotēka). Speciālo dienas centru apmeklētāji filiālbibliotēkās klausījās koncertus (RCB filiālbibliotēka „Rēzna”, „Zvirbulis” u.c.), veidoja darbus izstādēm (RCB Iļģuciema filiālbibliotēka un filiālbibliotēka „Strazds”), piedalījās viktorīnās (RCB Čiekurkalna filiālbibliotēka).

Pasākumu cikls gada garumā organizēts bērnu namu bērniem RCB filiālbibliotēkā „Strazds”. Sadarbībā ar labdarības organizāciju „Taureņu efekts” notikušas gan bibliotekārās stundas, tematiskie pasākumi, gan arī organizētas ekskursijas uz Latvijas Brīvības muzeju, Saeimas namu.

INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS TEHNOĻĪJU NODROŠINĀJUMS

Darbs BIS ALISE

Uzsākot 2013.gadu, darbs BIS ALISE tika veikts 4.5.1212.7 modifikācijā. Gada laikā vairākkārt tika pāriets uz jaunākām modifikācijām. Pēdējā modifikācija – ALISE 4.5.1312.16 – tika instalēta 19.decembrī.

RCB tiek izmantoti šādi BIS ALISE moduļi: Komplektēšana, Katalogizācija, Z39.50 klients, Lokālais OPAC, Svītrkodu druka, Administrācija, Lasītāju reģistrācija, Izdevumu izsniegšana/saņemšana, Pasūtījumu un rezervāciju apstrāde, Lasītāju apkalpošana nesaistes (offline) režīmā, Rezervēšana, Inventarizācija, Z39.50 serveris.

2013.gadā RCB tika turpināta bibliotēkas lasītāju reģistrācija un apkalpošana, izmantojot BIS ALISE. Notiek regulārs darbs pie lasītāju elektroniskās datubāzes ierakstu pārbaudes. Par pamanītajām kļūdām tika norādīts to RCB struktūrvienību vadītājiem, kuras tās ir pielāvuši.

Pārskata gadā sākumā RCB Automatizācijas nodaļas galvenā speciāliste - tīkla administratore Lelde Vilka papildināja un veica izmaiņas atbilstoši ieviestajiem jaunumiem BIS ALISE iepriekš izstrādātajos metodiskos materiālos: „Datu ievades tabula jauno lietotāju reģistrācijai”, „Lasītāju ievēribei par dokumentu rezervēšanu un lietošanas termiņu pagarināšanu”, „Krājuma inventarizācijas metodikā”.

Krājumu automatizētās inventarizācijas tika veiktas 12 RCB struktūrvienībās: Juglas, Sarkandaugavas, Pļavnieku, Ilģuciema, Torņakalna, Bolderājas, Ķengaraga filiālbibliotēkā, filiālbibliotēkā „Vidzeme”, „Kurzeme”, „Avots” un „Pārdaugava”, kā arī RCB Bibliotēku dienesta krājumam. Atbilstoši RCB direktora rīkojumam visās krājuma inventarizācijās piedalījās arī RCB Automatizācijas nodaļas darbinieki. Pēc krājuma inventarizācijas veikšanas attiecīgo RCB filiālbibliotēku darbinieki tika apmācīti to bibliotēkas lasītāju pieprasījumu apstrādē, kuriem izveidoti lietotāju konti attālinātai WebPac izmantošanai, kā arī atļauts attālināti rezervēt krājumā esošos dokumentus un pieprasīt pagarināt informācijas resursu lietošanas termiņu.

RCB digitālie resursi, tīmekļa vietne un datubāzes

RCB un filiālbibliotēku kopējais krājums 2013.gadā papildināts par 54 707 eksemplāriem jaunieguvumu, no kuriem 28 582 ir pirktie jaunieguvumi, 10 142 nepirktie jaunieguvumi un 15 983 periodiskie izdevumi (skat. pārskata pielikumu Nr.2).

Jaunieguvumu sadalījumā precīzi atspoguļojas 2013.gadā **ievadītais RCB elektroniskajā kopkatalogā** – centralizēti iepirktie jaunieguvumi un dāvinājumi (38 724 eksemplāri par summu 184 679,51 LVL):

2013.gadā RCB elektroniskajā katalogā ievadīto jaunieguvumu sadalījums					
Dokumentu veidi	Eks. kopā	%	Valodas	Eks. kopā	%
Grāmatas	37 010	95.57	Latviešu	22 985	59.36
Audiovizuālie materiāli	1159	2.99	Krievu	14 384	37.14
Nošizdevumi	50	0.13	Angļu	1 025	2.65
Attēlizdevumi	4	0.01	Vācu	64	0.16
Elektroniskie inf.nesēji	23	0.06	Pārējās	266	0.69
Kartogrāfiskie izdevumi	38	0.10			
Seriālizdevumi	147	0.38			

Pārskata gada janvārī tika apstrādāti arī 2012.gada nogalē par RCB budžeta līdzekļiem iepirktie, bet vēl neapstrādātie 1 305 informācijas resursi par summu 7364,81 Ls, kā arī Valsts Kultūrkapitāla fonda (VKKF) atbalstītajā projektā lasīšanas veicināšanas programmā „Bērnu un jauniešu Žūrija Latvijas pašvaldību publiskajās bibliotēkās, diasporā un mazākumtautību skolās” tika saņemti un ievadīti 9 eksemplāri par 36,57 Ls un VKKF mērķprogrammas grāmatu iepirkšanai publiskajās bibliotēkās „Augstvērtīgi izdevumi Rīgas publiskajās bibliotēkās” ietvaros saņemtie 198 eksemplāri par 2470,96 Ls.

2013.gadā tika turpināts darbs pie 2009.gadā reorganizēto RCB filiālbibliotēku krājumiem. Atlikusī daļa no šo bibliotēku krājumiem tika iekļauta citu RCB filiālbibliotēku krājumos (aktīvākās – RCB Pieaugušo literatūras

nodaļa, Juglas, Sarkandaugavas, Imantas filiālbibliotēka), daļa – RCB Repozitārija Apmaiņas fondā. No RCB Repozitārija Apmaiņas fonda daļa tika nodota diviem RCB ārējiem apkalpošanas punktiem, grāmatu apmaiņas punktiem, kā arī Latvijas publiskajām bibliotēkām. Noslēdzot gadu, darbs ar reorganizēto RCB filiālbibliotēku krājumiem tika pabeigts.

2013.gadā ievērojams darbs tika veikts, **izslēdzot no RCB elektroniskā kopkataloga** rekomplektētās vienības. Gada laikā tika izslēgtas 109 559 vienības par summu 248 050,22 Ls (skat. pārskata pielikumu Nr.3).

Pārskata gadā papildus bibliogrāfiskajiem ierakstiem tika papildināta **Autoritatīvo ierakstu datubāze** – skaits palielinājies par 9 118 ierakstiem, kas ir par 2 332 ierakstiem vairāk nekā 2012.gadā. Tas izskaidrojams ar to, ka palielinājies jaunieguvumu skaits. Pateicoties darbinieku profesionalitātei, jau izveidotie autoritatīvie ieraksti regulāri tika papildināti un rediģēti, līdz ar to ar katru gadu RCB Autoritatīvo ierakstu datubāze kļūst kvalitatīvāka un pilnīgāka.

2013.gada laikā tika izstrādāta un ieviesta jauna **pieteikumu sistēma** RCB datortehnikas, datortīklu un citu ar IT infrastruktūru saistītu problēmu uzskaitē, risināšanas procesa kontrolei un statistikas krāšanai. Pašlaik sistēma pilota režīmā tiek izmantota RCB nodaļās Brīvības ielā 49/53. Tiek plānots, ka 2014.gadā sistēmas izmantošanu uzsāks visas RCB struktūrvienības.

Tika jaunināta **RCB tīmekļa vietne**. Tās iekšējais HTML kods atbilst moderniem standartiem, bet iekšējie moduļi jaunināti. Līdzīgi tika jaunināts RCB blogs bērniem, veicot pāreju uz Blogspot sistēmu. 2014.gadā plānots uzlabot RCB Laikrakstu un žurnālu datubāzes sistēmu.

2013. gadā RCB Automatizācijas nodaļa tehniski atbalstīja vairākus pasākumus, nodrošinot translācijas, tai skaitā starptautiskas. Translāciju laikā problēmas ar tīklu netika konstatētas.

RCB serveriem tika jaunināta programmatūra un iegādāts drošības sertifikāts servera autentifikācijai. Tas ne tikai uzlabo drošību darbā ar serveri, bet arī ļauj izmantot Microsoft ActiveSync pakalpojumu e-pasta iegūšanai mobilajos tālruņos, kas krietni samazina laiku no e-pasta saņemšanas līdz tā izlasīšanai (e-pasti ir pieejami jebkurā laikā, pat tad, ja darbs lielā mērā ietver pārvietošanos starp filiālēm, un dators tajā laikā nav sasniedzams). Jaunākā Microsoft Exchange versija ļauj mainīt pieejamo diska vietu atsevišķām pastkastēm, ko nevarēja darīt iepriekšējā versijā. Gada beigās tika veiktas nopietnas izmaiņas serveru drošības uzstādījumos, kā arī lietotāju kontu sistēmā. Plānots turpināt uzlabot lietotāju kontu sistēmu arī 2014. gadā.

Datortehnika un tās novērtējums

2013.gadā RCB datortehnikas tehniskais stāvoklis arvien pasliktinājies - datortehnika katastrofāli noveco gan morāli, gan fiziski. Gan bibliotēkas lietotāji, gan paši bibliotekāri šī iemesla dēļ ikdienas darbā saskaras ar ievērojamām grūtībām, apkalpojot lasītājus, kā arī tiek sašaurināts lasītājiem pieejamo pakalpojumu apjoms samazinātā datortehnikas skaita un novecojušās programmatūras dēļ.

2013.gadā RCB lietošanā ir šādi datori:

	uz 01.01.2013	uz 31.12.2013	
datori līdz 5 gadiem	17 gab.	18 gab.	darbiniekiem
5 – 10 gadus veci datori	162 gab.(2005.g.)	158 gab.(2005.g.)	darbiniekiem
	47+169 gab. (2008.g.)	33 +168 gab.(2008.g.)	lietotājiem

Jāatzīmē, ka, projekta „Trešais tēva dēls” (3td) ietvaros RCB lietošanā 2008.gadā saņemtie 168 datori (paredzēti tikai bibliotēkas lasītājiem) pārskata gadā strādāja, kaut arī daudzi ir fiziski nolietoti. RCB darbinieku lietošanā pārsvarā ir 2005.gada datortehnika, kura fiziski un morāli ir tik novecojusi, ka tās stāvoklis traucē pilnvērtīgam bibliotekāru un speciālistu darbam. KISC savā bilancē esošos datorus neremontē ierobežoto finanšu līdzekļu dēļ.

Tā kā 2013.gadā daļa no 2005.gada datortehnikas jau ir nolietota, nav darba kārtībā un ar RCB pieejamiem resursiem nav labojama vai atjaunojama, RCB struktūrvienību datortehnika tika nodota KISC. 2013.gadā KISC nodoti 19 datorkomplekti un 11 monitori.

Tehniskas problēmas ir arī ar 2008.gadā projekta 3td saņemtajām multifunkcionālajām iekārtām Samsung CLS-2160N, jo tās nav paredzētas tik intensīvai ekspluatācijai, tāpēc daļa no tām nav darba kārtībā un gaida remontu.

RCB budžetā netiek paredzēti līdzekļi datortehnikas atjaunošanai. Lai bibliotēku darbinieki varētu turpināt sniegt pilnvērtīgus un kvalitatīvus bibliotekāros pakalpojumus ir **nepieciešama neatliekama vecās datortehnikas nomaiņa, jāatjauno vismaz 200 stacionārie datori.**

2013.gadā par RCB budžeta līdzekļiem tika iegādāta šāda tehnika un licences: datoru sistēmbloki – 1 gab., monitori – 6 gab., krāsu lāzerprinteri – 3 gab., digitālais diktofonis – 1 gab., svītrkodu skeneri – 2 gab., ekrāns – 1 gab., datoru austiņas – 63 gab., DVD iekārta – 1 gab., BIS ALISE programmatūras moduļu 45 papildu licences. Datortehnikas nodrošinājumu RCB veic RD Informācijas tehnoloģiju centrs (ITC). 2013.gadā saņemta šāda datortehnika: datorkomplekti – 3 gab. (RCB administrācija, RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka (2)), printeris – 2 gab. (RCB administrācija, RCB Daugavas filiālbibliotēka), nozagtās datortehnikas vietā nodrošināta līdzvērtīga tehnika – 1 sistēmbloks.

2013.gadā sadarbībā ar RD ITC:

- veiksmīgi nomigrēti visi bibliotēkas novecojušie serveru resursi. RCB serveri strādā virtuālā vidē, fizisko serveru vairs nav, netiek izmantota dārgā servertelpas vieta. Tehniskos resursus pilnībā nodrošina RD ITC;
- izstrādāts mehānisms, kā identificēt un lokalizēt drošības un vīrusu infekcijas incidentus RCB darbinieku tīklā;
- paplašināta diska vieta bibliotēkas e-pasta serverim, tehniskos resursus pilnībā nodrošinot RD ITC;
- pēc remontdarbu pabeigšanas RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkas un filiālbibliotēkas „Avots” telpās RD ITC veica datortīklu pieslēgšanu pie RD tīkliem (apakštīkla RCBNET), nodrošinot interneta pieslēgumu abās filiālēs;
- RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkā tika pievienoti četri IP telefona aparāti RD multiservisa tīklam, bet RCB filiālbibliotēkā „Avots” - 3 abonementi (optiskais savienojums, 1Gb ātrums).

2013.gadā divas RCB filiālbibliotēkas saņēmušas tehniku dāvinājuma kārtā:

- RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka saņēma bezvadu VHF mikrofonu sistēmu TS-6310HH dāvinājumā no Ziemeļu izpilddirekcijas.

- RCB filiālbibliotēka „Stražds” no SIA „Lattelecom” saņēma Virszemes TV ciparu uztvērēju Jacobson’s T5CX.A.

NOVADPĒTNIECĪBAS DARBS

Pārskata gadā RCB un filiālbibliotēku novadpētniecības darbs veikts, aptverot visus galvenos novadpētniecības darba virzienus, meklējot jaunas iespējas un turpinot tradīcijas. Novadpētniecības darbs organiski iekļāvies citos RCB un filiālbibliotēku darba procesos tos papildinot ar vietējo saturu.

Pārskata gadā RCB novadpētniecības darbu pozitīvi ietekmēja LNB kā Latvijas bibliotēku koordinācijas un konsultatīvā centra darba aktivitātes pieaugums bibliotēku novadpētniecības jomā. RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Inta Sallinene piedalījās LNB Bibliotēku attīstības institūta (BAI) un Balvu Centrālās bibliotēkas organizētajā novadpētniecības konferencē „Lokālās kultūras vērtības nacionālās identitātes stiprināšanai”. Konference deva jaunas teorētiskas zināšanas, idejas novadpētniecības darbam, radīja pārdomas par bibliotēku novadpētniecības darba misiju. Pievienotā konferences vērtība bija iespēja iepazīt Latgali un latgaliešus, latgaliešu valodu, uzzināt kā latgalieši jūtas Latvijā.

Vērtīgs ieguvums bija konferences prezentāciju publicēšana un LNB Bibliotēku konsultatīvā centra (BKC) galvenās bibliotekāres Māras Jēkabsones sagatavotās publikācijas par konferenci Latvijas bibliotēku portālā.

LNB būtu ieteicams Latvijas bibliotēku novadpētniecības konferences organizēt reizi gadā kādā no Latvijas novadiem, pieaicinot arī ārzemju kolēģus.

RCB novadpētniecības darba teorētiskai bāzei un praktiskā darba idejām nozīmīga bija LNB Bibliotēku zinātnes un informācijas zinātnes lasītavas darbinieku sagatavotā izstāde „Bibliotēku iespējas novadpētniecības resursu kolekciju veidošanā un mutvārdu vēsture”. Izstādi apmeklēja arī RCB darbinieki. BKC galvenās bibliotekāres Elitas Vīksnas novadpētniecības literatūras apskats sniedza profesionālu ieskatu LNB novadpētniecības resursos.

RCB darbinieki izmantoja iespēju atvērto durvju dienā apmeklēt Latvijas Nacionālā arhīva bibliotēku.

Pārskata gadā turpinājās RCB sadarbība bibliotēku novadpētniecībā ar Latvijas Bibliotekāru biedrību (LBB), LNB Mācību centru un Talsu Galveno bibliotēku.

Intas Sallinenes prezentācija LBB konferencē

LBB 16.konferencē „Bibliotēkas tagad! - ledvesmojošas, pārsteidzošas, ierosinošas” 2013. gada 18. aprīlī RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Inta Sallinene nolasīja ziņojumu „Ieskats Latvijas profesionālajos bibliotekārajos izdevumos”.

RCB galvenā speciāliste Inta Sallinene LNB Mācību centrā nolasīja lekciju kursu „Bibliotēku novadpētniecības darbs”. Šī mācību kursa pievienotā vērtība ir savstarpējā novadpētniecības darba pieredzes apmaiņa, diskusijas ar kursa klausītājiem - Latvijas bibliotēku novadpētniekiem.

RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Inta Sallinene piedalījās Talsu novada pašvaldības un Talsu Galvenās bibliotēkas organizētā konkursa „Labākais novadpētnieks” sagatavošanā un vērtēšanā. I.Sallinene konkursa vērtēšanas komisijas sastāvā apmeklēja 32 Talsu, Dundagas, Rojas, Mērsraga novadu bibliotēkas. Tā bija ekskluzīva iespēja iepazīt šo bibliotēku novadpētniecību, gūt jaunas idejas, strādāt kopā ar Talsu Galvenās bibliotēkas izciliem novadpētniecības darba speciālistiem.

Pārskata gadā **sagatavota un atvērta jubilejas - desmitā „Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmata, 2012”.**

RCB Pieaugušo literatūras nodaļas galveno bibliotekāru Guntas Ozolas un Santas Rukmanes vadītais gadagrāmatas atvēršanas pasākums radīja patiesu svētku sajūtu.

RCB gadagrāmatas atvēršanas pasākumā

Līdztekus notika „RCB gadagrāmatas, 2013” koncepcijas izstrāde un materiālu atlase. Gadagrāmatā paredzēta jauna sadaļa „Tādi mēs esam”, kurā tiks publicēta informācija – vizītkarte par katru RCB nodaļu un filiālbibliotēku. Tiks turpināta sadaļa „Atmiņu grāmatas lappuses”, „Svarīgāko notikumu hronika” un citas jau tradicionālās gadagrāmatu sadaļas.

Pārskata gadā RCB izdevumā „Jaunās Vēstis” publicētas RCB Bibliotēku dienesta galvenās speciālistes Intas Sallinenes **intervijas ar RCB darbiniekiem** Anitu Pitrāni, Aiju Zvirbuli, Ingūnu Strangu, Jāni Apsi, Sanitu Goldšmiti, Irinu Jurjevu, Velgu Bāliņu. Īpaša pateicība par izsmeļošu interviju „Būt savas tautas vidū” ir jāizsaka pensionētajai bibliotekārei Spodrai Rozenbergai. Interviju pierakstei RCB Bibliotēku dienestā iegādāts jauns diktofon.

RCB un filiālbibliotēkas regulāri ir sagatavojušas un ievietojušas „Jaunajās Vēstīs” **publikācijas par novadpētniecības pasākumiem.**

Pārskata gadā paliekošu ieguldījumu bibliotēku vēsturē deva fotogrāfs Imants Urtāns, fotografējot RCB bibliotēku darbiniekus un darba procesus. RCB 107 gadu vēsturē pirmo reizi profesionāla objektīvā tika iemūžināti tieši bibliotekārā darba procesi un bibliotēku darbinieki!

Pārskata gadā RCB un filiālbibliotēku novadpētniecības darbā kā viens no veiksmīgiem novadpētniecības darba priekšnosacījumiem tika akcentēta savstarpējā bibliotēku sadarbība, meklēti jauni sadarbības partneri apkaimē. Palielinājās bibliotekāru loma novadnieku savstarpējo kontaktu veidošanā, cenšoties ieinteresēt un iesaistīt novadpētniecības darbā apkaimes iestādes, organizācijas, iedzīvotājus.

Pārskata gadā RCB un filiālbibliotēkās novadpētniecības darbā saturiski tika akcentēta lokālā mantojuma apzināšana un popularizēšana, krājuma papildināšana un atklāsme.

RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka darba pārskatā secina, ka 2013. gadā muzeja „Koka Rīga” atvēršanas dēļ ir aktivizējies viss novadpētniecības darbs rajonā. Tā 2013.gada 29. novembrī notika Grīziņkalna apkaimes iedzīvotāju tikšanās muzeja „Koka Rīga” telpās. Piedalījās Rīgas Austrumu izpilddirekcijas, RD Pilsētas attīstības departamenta un Grīziņkalna sabiedriskās organizācijas pārstāvji. Bibliotēkas vadītāja Olga Sincova uzstājās ar uzrunu „RCB Grīziņkalna bibliotēkas nozīme un darbība Grīziņkalna apkaimes iedzīvotāju labā”.

Veiksmīgi tika uzsākta un gada laikā izvērtās RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkas sadarbība ar 2012.gada nogalē dibināto jauniešu biedrību „Grīziņkalna patrioti”. Biedrības biedri regulāri apmeklē bibliotēku, piedalās pasākumos. Bibliotēka piedāvā šai organizācijai informāciju par Grīziņkalna vēsturi.

RCB Šampētera filiālbibliotēku 2013.gadā uz sadarbību aicināja „Senior Baltic” rezidences „Dzintara melodija” pasākumu organizatore J. Bogdanova. Bibliotekāri senioriem (galvenokārt ratiņkrēslos) pansionāta telpās demonstrēja prezentāciju „Šampēteris”.

RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka sadarbībā ar Vecmīlgrāvja Attīstības biedrību izveidoja „goda ekrānu” „Vecmīlgrāvis un vecmīlgrāvieši”, kuru demonstrēšanu uzsāka kultūras pils „Ziemeļblāzma” atklāšanā un ar kuru joprojām var iepazīties ikviens kultūras pils apmeklētājs.

RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēkā sekmīgi turpināta sadarbība ar Latvijas Nacionālā vēstures muzeja nodaļu „Dauderi”.

Lokālā mantojuma apzināšanā un popularizēšanā uzsvars tiek likts uz tiešiem kontaktiem ar apkaimes iedzīvotājiem, uzskatot, ka tieši tā iespējams šo mantojumu saglabāt un popularizēt. Veiksmīgi šajā jomā turpina darboties RCB Bišumuižas filiālbibliotēka. Bibliotēkā daļa pasākumu tika veidoti UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas (LNK) iniciatīvas „Stāstu bibliotēkas” ietvaros.

Novadpētniecības krājums

RCB un filiālbibliotēkās pārskata gadā turpināta periodisko izdevumu izpēte, jaunieguvumu, dāvinājumu izpēte un atlase novadpētniecības krājumam, kopiju sagāde no izdevumiem, kas neatrodas bibliotēkā, izmantojot RCB un LNB piedāvājumu. Bibliotēkas ieguvušas unikālus dokumentus no iedzīvotāju personīgajiem arhīviem. Papildināts novadpētniecības fotogrāfiju un atmiņu pierakstu krājums. Tas paveikts, rīkojot akcijas, kopīgi izstaigājot novadu, uzklusot atmiņas, fotografējot, zīmējot. Bibliotēku novadpētniecības krājums papildināts ar stāstu pierakstiem. Tā RCB Ķengaraga filiālbibliotēka sadarbībā ar Rīgas Ķengaraga vidusskolu un Rīgas

Lietuviešu vidusskolu organizēja materiālu vākšanu par tematu „Mana ģimene dzīvo Ķengaragā” (atmiņu, mutvārdu liecības, fotogrāfijas).

RCB Čiekurkalna filiālbibliotēkā Bibliotēku nedēļas ietvaros tika organizēta akcija „Ģimenes fotoalbumus pārļapot”. Bibliotekāri lūdza atnest fotogrāfijas, kur fotografēts Čiekurkalns vai tā iedzīvotāji, ieskenēšanai. Tā novadpētniecības arhīvu papildināja vērtīgi attēli par 20.gs. 20.-60.gadu Čiekurkalnu, Mežaparka estrādi 90.gados, attēli ar kādreiz slaveniem sportistiem – čiekurkalniešiem (riteņbraucējiem Japiņiem un Cakuļiem).

RCB Daugavas filiālbibliotēkā tika organizēts foto konkurss „Es lieku bildes Ķengaraga vēstures grāmatā”.

RCB Ilģuciema bibliotēkā tika turpināta lasītāju paustās informācijas par Ilģuciema vēsturi apkopošana. Pateicoties sadarbībai ar novadniekiem, bibliotēkas novadpētniecības krājumu papildināja daudzi vērtīgi izdevumi, piemēram, Arņa Dambja vēsturiski ģeogrāfiskais apraksts „Lidoņu iela un citas ielas Ilģuciemā 17.gs.-2011.g.” tika papildināts ar nodaļu par Ilģuciema dižkokiem.

RCB Mežciema filiālbibliotēka kopā ar skolu darbam projektu nedēļā noteica tematu par Mežciemu. Bibliotēka centās paplašināt darbības loku, aicinot bibliotēkas lietotājus ieraudzīt, rakstīt, zīmēt, fotografēt. Tika izstrādāti anketas jautājumi par Mežciemu; anketu skolēni pildīja bibliotēkā.

RCB ārējā apkalpošanas punktā „Saulaino dienu bibliotēka” BKUS Bibliotēku nedēļā bērniem tika piedāvāts rakstīt stāstu/eseju par interesantiem piedzīvojumiem un atgadījumiem slimnīcā. Bibliotēkas kolekcijā ir pieci šādi stāsti.

Novadpētniecības mapes

Joprojām diskutabls ir jautājums par novadpētniecības mapju izveidē ieguldītā lielā darba apjoma neatbilstību šobrīd mazajai bibliotēkas apmeklētāju interesei par tām.

„Rokrakstu mape” Juglas filiālbibliotēkā

Ja arī lasītāju interese par novadpētniecības mapēm ir salīdzinoši neliela, tad daudzās bibliotēkās bibliotekāri tās aktīvi izmanto, organizējot pasākumus, gatavojot prezentācijas. Daļa bibliotekāru uzskata, ka mapes ir labas ar savu mobilitāti, var ātri atrast materiālu, to pielietot pēc vajadzības.

Pārskata gadā veidotas jaunas oriģinālas novadpētniecības mapes. Piemēram, RCB Juglas filiālbibliotēkā uzsākta „Rokrakstu mapes” veidošana, mapē apkopoti gan bibliotēkai dāvināti rokraksti, gan tās viesu grāmatas ierakstu kopijas.

RCB Iļģuciema filiālbibliotēkā mapē „Rīgas Iļģuciema filiālbibliotēka” tika izveidota rubrika „Mūsu lasītāji”. Rubrika stāsta par cilvēkiem, kuri dalās ar savām atmiņām, fotogrāfijām par Iļģuciemu, kā arī gleznām, unikāliem novadpētnieciskiem izdevumiem (Arnis Dambis, Brigita Smukause, Sergejs Baranovs, Igors Volmillers).

RCB Pļavnieku filiālbibliotēkā tapusi mape „Studija „AurajStudio””, – par vēderdejojotāju studiju-klubu, kas Pļavniekos darbojas kopš 1993.gada.

RCB Bolderājas filiālbibliotēkā mapē „Bolderājieši” izveidota jauna sadaļa novadniecei Aminatai Savadogo.

Novadpētniecības darba metodes

Pārskata gadā RCB un filiālbibliotēkās izmantotas daudzveidīgas bibliotekārā darba metodes. Populāras bija prezentācijas, ekskursijas, pastaigas pa apkaimi, novadpētniecības pēcpusdienas, izstādes.

Bibliotēkās tiek veidotas jaunas un papildinātas jau esošās novadpētniecības tematikai veltītas PowerPoint prezentācijas. RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkā tika sagatavota prezentācija „Krāsotāju iela”. Bibliotēku vēstures jautājumos bibliotekārus konsultēja privātvēsturnieks un muzeja „Koka Rīga” direktors V.Eihenbaums.

RCB Imantas filiālbibliotēkā izstrādāts jauns digitāls ceļojums „Sudrabkalniņš”, kas iekļauts bibliotēkas sagatavotajā ceļojumu ciklā „Īss ieskats Pārdaugavas vēsturē”.

Pastaiga pa Grīziņkalnu

RCB filiālbibliotēka „Rēzna” gada pārskatā secina, ka viens no interesantākajiem pasākumiem bija ekskursija pa Maskavas forštates vēsturiskajiem objektiem, kurā stāstniece bija ne tikai bibliotekāre, bet arī paši ekskursijas dalībnieki. Dienas centra „Kastanis” apmeklētāji un bibliotēkas lasītāji rādīja vecas fotogrāfijas, dalījās atmiņās par Maskavas forštati.

RCB filiālbibliotēka „Vidzeme” turpina izmantot sagatavotās prezentācijas par Gaisa tiltu un Ausekļa teātri, tās ir atjaunotas un papildinātas.

RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka organizēja pasākumu bērniem „Kājām pa Sarkandaugavu”: pastaiga pa bibliotēkas tuvāko apkaimi - ekskursija pa Sarkandaugavu, stāstījums par vēsturiskiem objektiem, koku mērīšana un to vecuma noteikšana, interesantāko objektu fotografēšana, radošā darbnīca – mākslīgo pilsdrupu celšana, viktorīna par Sarkandaugavu un titula „Sarkandaugavas galvenais novadpētnieks” piešķiršana. Pēc pasākuma tika izveidota pasākuma apmeklētāju fotogrāfiju un radošo darbu izstāde „Sarkandaugava bērnu acīm”.

RCB Bolderājas filiālbibliotēkā interesi apmeklētāju vidū raisīja tējas pēcpusdiena senioriem „Bolderāja un apkārtnē no cita skatu punkta”.

Novadpētniecības tematikas izstādes tiek atzītas par veiksmīgu novadpētniecības darba metodi novadpētniecības krājuma atklāsmē. Tās tiek izliktas ciklos, atsevišķi vai kļūst par kāda cita pasākuma sastāvdaļu.

RCB Juglas filiālbibliotēka Bibliotēku nedēļā ar devīzi „Mantojuma sardzē” izlika izstādi „Otrā elpa” par dažādu objektu pārmaiņām Juglā. RCB Daugavas filiālbibliotēkā veiksmīgs ir izstāžu cikls „Pie likteņupes.”

RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” izveidota jauna fotogrāfiju prezentācija par pēdējo divu gadu aktivitātēm bibliotēkā. Tika izveidota izstāde, kuru eksponāti bija bibliotēkas pasākumu afišas par pēdējiem 15 gadiem un fotogrāfijas no pašiem pasākumiem. RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” tika organizētas izstādes, izmantojot LNB datubāzes „Zudusī Latvija” materiālus par tuvāko apkaimi.

RCB Bišumuižas filiālbibliotēkā jau tradicionāli skatāma pastāvīgā fotoizstāde „Bišumuiža – Rīgas priekšpilsēta” un novadpētniecības materiālu izstāde „Gadsimtu soļi Bišumuižā”.

RCB Imantas filiālbibliotēka darba pārskatā secina, ka bibliotekāriem sadarbībā ar lasītājiem lēnam, bet tomēr izdevās izveidot fotoizstādi „Četri Imantas gadalaiki”.

RCB Čiekurkalna filiālbibliotēkā Bibliotēku nedēļā tika organizēta izstāde „Čiekurkalns laiku lokos”, kurā tika atspoguļoti interesantākie materiāli un fotogrāfijas no bibliotēkas arhīviem.

RCB Jaunciema filiālbibliotēkā Bibliotēku nedēļā tika organizēta izstāde „Jaunciems laiku lokos”, un „Ilga Vītola – aktrise un jaunciemiete”, kurā tika atspoguļoti interesantākie materiāli un fotogrāfijas no novadpētniecības krājuma.

RCB filiālbibliotēkā „Pārdaugava” plašs foto klāsts tika izvietots izstādē „Pārdaugava vakar, šodien un rīt”. Tematiskās izstādes bibliotēkās tiek papildinātas ar norādēm par tematam atbilstošu novadpētniecības materiālu esamību krājumā.

RCB ārējā apkalpošanas punktā „Saulaino dienu bibliotēka” BKUS Bibliotēku nedēļas ietvaros tika veidota izstāde, kurā tika apkopoti slimnīcas darbinieku viedokļi un atzinumi par „Saulaino dienu bibliotēkas” esamību. Izstādi ar saviem komentāriem varēja papildināt arī tās skatītāji.

Bibliotēkas lietotāju apmācība novadpētniecības resursu izmantošanā, intereses par savu apkaimi veicināšana

Pārskata gadā bibliotēkas lielu vērību veltījušas novadpētniecības mērķauditorijas paplašināšanai, bibliotēkas lietotāju apmācībai novadpētniecības resursu izmantošanā.

Tā RCB Juglas filiālbibliotēkas 2013.gada novitāte novadpētniecības darbā ir jauna mērķauditorija - skolēni. RCB Juglas filiālbibliotēka sagatavoja Bibliotekāro stundu „Bibliotēkas novadpētniecība,” kurā vidējā skolas vecuma bērniem tika stāstīts par novadpētniecības darbu, demonstrēti materiāli, skolēnu gatavotās tematiskās mapes. Veiktās pārrunas un viktorīna „Zini vai mini!” (par Juglas novadpētniecību) veicināja skolēnu interesi par apkaimi. Viktorīna tika izmantota vairākkārt, skolotāji lūdza viktorīnas jautājumus pavairot, lai izmantotu skolā. RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” tiek veikta mutiska apmeklētāju informēšana par novadpētniecības

krājuma esamību un tā saturu. Par to tiek informēti kursu, nodarbību un tematisko pasākumu apmeklētāji, bet datorkursos viena nodarbība tiek veltīta RCB un LNB elektroniskajiem resursiem. Bibliotekāri sadarbībā ar atsevišķiem skolu pedagogiem projektu nedēļu laikā vienojas par tematiem, kuros būtu izmantojami novadpētniecības materiāli. Skolēni arī mācās šos materiālus atrast novadpētniecības datubāzē un pēc tam pēc norādēm – krājumā.

Bibliotēku vēsture

Bibliotēkas vēsture tiek papildināta dokumentējot (aprakstot, fotografējot, filmējot) ikdienas notikumus bibliotēkā, pierakstot atmiņu stāstus. Tiek veikts darbs bibliotēku vēstures izpētē, meklējot līdz šim nezināmus faktus, vācot mutvārdu vēsturi, uzklusot pensionēto bibliotēku darbinieku atmiņu stāstus.

RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka Bibliotēku nedēļas ietvaros atzīmēja deviņdesmit gadu jubileju. Interesentiem tika piedāvātas divas izstādes: „RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkai – 90”, kurā eksponēti materiāli par RCB un filiālbibliotēkas vēsturi. Izstādē „Dzīvo Grīziņkalna zēni...” tika piedāvāti materiāli par rajona novadniekiem. Tā tika organizēta bibliotēkas skatlogā speciālā noformējumā.

RCB ir papildināts un sakārtots lasītavas „Rīgas Centrālās bibliotēkas vēsture. Rīga: novadpētniecība” krājums. Jaunā veidolā noformēta Bibliotēkas direktoru galerija. Darbs vēl tiks turpināts, meklējot fotogrāfijas, noskaidrojot faktus.

RCB ārējam apkalpošanas punktam „Saulaino dienu bibliotēka” BKUS Bibliotēku nedēļā izveidota bloga sadaļa „Vēsture”, kurā publicēti materiāli par slimnīcas dibināšanu un bibliotēkas izveidošanu.

RCB Ilģuciema filiālbibliotēkas lietotāji varēja iepazīties ar elektronisko prezentāciju „Rīgas Centrālās bibliotēkas Ilģuciema filiālbibliotēkas vēsture”, kura tika izvietota uz lietotāju datoru darbvirsām.

RCB Čiekurkalna filiālbibliotēkai izdevās noskaidrot līdz šim nezināmas gleznas „Rīga” autoru. Uzzinot, ka bibliotēkā atrodas darbs, kas ir ļoti līdzīgs citiem šīs autore darbiem, bibliotēkā ieradās gleznotājas radnieki. Gleznas autore izrādījās māksliniece Ludmila Mellerte–Krašņina (1908-1998), kura 1944. gadā emigrējusi uz Austrāliju.

RCB filiālbibliotēkai „Vidzeme” izdevās sameklēt publikācijas par bibliotēkas atvēršanas faktu 1928.gada „Jaunāko Ziņu” izdevumos. RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” izlikta tematiskas izstādes „Bibliotēkas atmiņu stāsti fotogrāfijās”, „No bibliotēkas senākā krājuma”. Tomēr RCB filiālbibliotēka „Vidzeme” savā gada darba pārskatā secina, ka bibliotēku vēstures pētniecība un saglabāšana ir laikietilpīgs darbs, kas netiek izmantots. „Diemžēl arī vēstures materiālu nav tik daudz kā gribētos, jo padomju gados daudz kas iznīcināts (lika izmest, norakstīt, izņēma ...). Meklēšana prasa lielu entuziasmu”.

Problēmas novadpētniecības darbā

RCB un filiālbibliotēku novadpētniecības darbu ietekmē bibliotēkas atrašanās vieta, gadu desmitiem veidotas tradīcijas bibliotēku novadpētniecībā. Jāsecina, ja bibliotēka atrodas tālāk no pilsētas centra, tās apkaimes iedzīvotāji ir atsaucīgāki bibliotēku novadpētniecībai, ap bibliotēku veidojas savs novadpētnieku kodols, bibliotēkas organizētie pasākumi ir labi apmeklēti.

Bibliotekāru lielā darba slodze, dažās bibliotēkās arī personāla trūkums, neļauj iepļānot vajadzīgo laiku novadpētniecības ikdienas darba sistemātiskai veikšanai.

Tā RCB filiālbibliotēka „Vidzeme” gada pārskatā uzsver, ka bibliotēkas novadpētniecības darbā šobrīd ir divas lielākās problēmas – laika trūkums, jo darbu nevar veikt pa pusstundai reizi mēnesī, tas jā dara regulāri un vēlams vismaz vairākas stundas dienā, kā arī šī darba atdeve ir neliela, salīdzinot ar ieguldīto laiku.

Daudziem bibliotēkas lietotājiem nav laika izzināt savu dzimtu vēsturi, kur nu vēl savu apkaimi. Virspusējas intereses apmierināšanai pietiek ar bibliotēkas abonementa novadpētniecības krājuma piedāvājumu. Daudzi rīdnieki pēdējos gados bieži mainījuši dzīvesvietas, tāpēc vairs nejūt sasaisti ar konkrēto apkaimi.

Daudziem rīdniekiem vēsture un, līdz ar to, – vēsturisku materiālu esamība, nesaistās ar bibliotēku, bet gan ar muzejiem, kuru pilsētā netrūkst. Veicot aptauju RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme”, nācās secināt, ka interesi par novadpētniecību izrādīja vien daži lasītāji. Kā labāko novadpētniecības darba variantu apmeklētāji ieteica bibliotekāriem veidot izstādes, lai interesantu literatūru varētu paņemt uz mājām lasīšanai.

Ne vienmēr bibliotekāriem izdodas panākt iedzīvotāju atsaucību. Tā RCB ārējā apkalpošanas punkta „Saulaino dienu bibliotēka” BKUS Bibliotēku nedēļas laikā sociālajos portālos publicēja ziņu ar lūgumu atsaukties ikvienu, kam ir kādi vēsturiski materiāli, saistīti ar Bērnu slimnīcu. Diemžēl atsaučības nebija.

Dažas bibliotēkas atzīst, ka bibliotēkas darbinieku noslogojuma dēļ novadpētniecības darbam tiek veltīts maz laika; tiek veikta tikai esošo mapju papildināšana ar jaunākām publikācijām. Piemēram, RCB filiālbibliotēka „Pārdaugava” secina, ka novadpētniecības darbs cilvēku resursu trūkuma dēļ pārskata gadā nav bijis efektīvs. Ir atlasīti materiāli, bet tie nav noformēti. Bibliotekāri plāno novadpētniecības darbam paaugstinātu uzmanību pievērst 2014.gadā.

Novadpētniecības veiksmes stāsts

RCB Bišumuižas filiālbibliotēka savā pārskatā norādījusi arī gada veiksmes stāstu, kas noticis tieši novadpētniecības darbā.

Bišumuižnieki tiekas Bišumuižā

Par veiksmīgāko atskaites gadā uzskatāms pasākums „Bišumuižnieki tiekas Bišumuižā”, kurā piedalīties bibliotēka aicināja cilvēkus, kas ilgāku laika posmu ar šo apkaimi saistīti dzīves vai darba apstākļu dēļ. Bišumuižā satikās dažādu paaudžu un profesiju cilvēki, kam bija interesanti uzzināt vēl nezināmo par šo

apkaime, apmeklēt muižas ēku, kur par atjaunošanas darbiem saistoši stāstīja SIA „Bišumuiža” direktors A.Tauriņš, dalīties savās atmiņās par piedzīvoto, lasīto, nostāstos dzirdēto.

Secinājumi par novadpētniecības darbu

Pārskata gadā novadpētniecības darbs RCB un filiālbibliotēkās kopumā vērtējams kā veiksmīgs. Bibliotēku novadpētniecības krājums ir papildināts ar jauniem dokumentiem, marķēts ar speciālajām uzlīmēm, sakārtots un pārskatāmi izvietots.

Novadpētniecības pasākumi lielākoties ir raisījuši interesi apmeklētājos. Bibliotēku novadpētniecības darbs ieguvis plašāku adresātu loku, iesaistot tajā cilvēkus ar īpašām vajadzībām, ir veicinājis sabiedrības integrāciju, patriotisko audzināšanu.

RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkai pēc atvēršanas jaunajās telpās ir daudz plašākas iespējas novadpētniecības krājuma atklāšanai, jo iekārtota ērta novadpētniecības lasītava.

PROJEKTIZSTRĀDE

(Skat. arī pārskata sadaļu „Kopdarbība ar pašvaldību un citām institūcijām. Publicitāte”)

2013.gadā tika sagatavoti četri projektu pieteikumi, no kuriem tika atbalstīti trīs. Šie un vēl viens projekts, kura finansējums tika piešķirts jau 2012.gadā, realizēti pārskata gadā.

RCB mobilitātes projekts „**Modernas bibliotēkas stratēģija publiskajās bibliotēkās**” tika atbalstīts Eiropas Savienības Mūžizglītības programmas *Leonardo da Vinci* apakšprogrammā (2007-2013). Projekta ietvaros no 14. līdz 20.oktobrim RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Aiga Cakule un Projektu nodaļas vadītāja p.i. Solvita Brežinska piedalījās pieredzes apmaiņā Ungārijā, Budapeštas pilsētas Ervina Sabo Centrālajā bibliotēkā. Projekta mērķis – paaugstināt profesionālās zināšanas un tālāk nodot jaunapgūto pieredzi RCB darbiniekiem, īpaši jautājumos, kas skar modernas publiskās bibliotēkas stratēģiju.

Budapeštas bibliotēkās

Projekta dalībnieces iepazinās ar Budapeštas pilsētas Ervina Sabo Centrālās bibliotēkas struktūru un darba organizāciju, mūsdienīgām bibliotekāro pakalpojumu sniegšanas formām. Dalībnieces iepazinās arī ar Ungārijas bibliotēku sistēmu, bibliotekāru profesionālās pilnveides organizēšanu un tās procesiem. Tika apmeklēta Budapeštas pilsētas Ervina Sabo Centrālā bibliotēka un divas tās filiālbibliotēkas, Ungārijas Nacionālā bibliotēka un Bibliotēku institūts, Ungārijas Nacionālā svešvalodu bibliotēka un Szentendre pilsētas bibliotēka. Projekta dalībnieces pilnveidoja savu profesionālo kvalifikāciju un kompetences bibliotēkas vadības darbā un ieguva

jaunas inovatīvas idejas bibliotekāro pakalpojumu nodrošināšanā. Uzņemošās puses koordinators izsniedza apliecinājumu par pieredzes apmaiņas vizīti Aigai Cakulei un Solvitai Brežinskai.

Apstiprinātais finansējums projektam – **2 792,00 euro**.

2013. gadā Eiropas Savienības NordPlus Pieaugušo programmas ietvaros tika atbalstīts RCB projekts „**Moderna publiskā bibliotēka – Stokholmas pieredze**” („Advanced Public Library- Stockholm Experience”). Projekta mērķis bija nodrošināt RCB direktora vietnieces Andras Vītas pieredzes apmaiņu uz Stokholmas pilsētas bibliotēku, lai paaugstinātu profesionālās zināšanas un iemaņas un nodotu jaunapgūto pieredzi RCB bibliotekārajiem darbiniekiem. Direktora vietniece A.Vīta apmeklēja Stokholmas pilsētas bibliotēku un tās filiālbibliotēkas, kurās iepazinās ar bibliotēkas darbu, funkcijām, jaunākajām tehnoloģijām, kā arī modernas bibliotēkas vadības darbu un metodēm. Piedalījās dažādās darba grupās par bibliotēku aktualitātēm un budžetu, tika pārspriesta arī tālāka abu bibliotēku sadarbība.

Apstiprinātais finansējums projektam - **685,00 euro**.

RCB no RD IKSD Sabiedrības integrācijas programmas projektu konkursa piešķirtajiem līdzekļiem laikā no 2013.gada 1.aprīļa līdz 31.oktobrim realizēja projektu „**Bibliotēka - integrācijas veicinātāja Rīgā**”. Projekta ietvaros 19.septembrī RCB bibliotekāriem tika organizēts mācību seminārs bibliotekāru kompetences pilnveidošanai darbā ar bērniem un jauniešiem ar īpašām vajadzībām, kuru vadīja „Izglītības iniciatīvu centra” lektore Sandra Kraukle. Semināra galvenie mērķi bija rosināt apzināties bibliotēkas iespējas sociālās distancēšanās mazināšanā un sniegt informāciju par specifiskām bērnu ar attīstības traucējumiem vajadzībām, saskarsmes īpatnībām.

Projekta ietvaros vieglajā valodā tika adaptēts RCB lietošanas noteikumu teksts, lai atvieglotu to uztveri bērniem un pusaudžiem ar īpašām vajadzībām. Tulkojums palīdzēs vieglāk saprast un produktīvāk lietot bibliotēkas piedāvātos pakalpojumus. Lietošanas noteikumi vieglajā valodā drukātā veidā pieejami visās RCB filiālbibliotēkās, kā arī tie tika publicēti RCB tīmekļa vietnē.

„Ielūgums uz bibliotēku” prezentācija

Projekta laikā darba grupa sagatavoja scenāriju, ko kopā ar RCB Bērnu literatūras nodaļas bibliotekārēm un vairākiem lasītājiem, kā arī RCB Sabiedrisko attiecību un Automatizācijas nodaļas speciālistiem realizēja digitālo prezentāciju „Ielūgums uz bibliotēku”. Šāda digitāla prezentācija, kurā ar fotogrāfiju palīdzību tika demonstrēta

bibliotēkas lietošanas kārtība, bērniem un jauniešiem ar īpašām vajadzībām ne tikai atvieglo saprast bibliotēkas piedāvātos pakalpojumus, bet arī padara vieglāk izprotamu bibliotēkas vidi.

Digitālās prezentācijas pirmā prezentācija notika 23.oktobrī RCB Bērnu literatūras nodaļā, uz kuras atklāšanu tika aicināti Rīgas 1.speciālās skolas audzēkņi. Tā kā filmiņa ir publicēta RCB blogā bērniem, tās praktiska izmantošana turpmāk iespējama ikvienā RCB struktūrvienībā.

Apstiprinātais finansējums projektam - **800,00 Ls.**

2012.gadā tika atbalstīts RCB projekta pieteikums „**Rakstnieki dodas pie Rīgas Centrālās bibliotēkas lasītājiem**” VKKF literatūras nozarē izsludinātajā konkursā. Apstiprinātais finansējums – **400 Ls.** Projekta realizācija notika no 2013.gada 1.februāra līdz 30.aprīlim.

„Četras rakstnieces bibliotēkā”: Dace Rukšāne, Ieva Samauska, Nora Ikstena un Anna Skaidrīte Gailīte

Projektā tika paredzēta astoņas tikšanās ar četrām latviešu rakstniecēm: Daci Rukšāni, Annu Skaidrīti Gailīti, Noru Ikstenu un Ievu Samausku. Pirmā tikšanās ar Daci Rukšāni notika 7. februārī RCB, bet 7.martā uz tikšanos ar rakstnieci aicināja RCB filiālbibliotēka „Kurzeme”. Anna Skaidrīte Gailīte tikās ar saviem lasītājiem 21.februārī RCB Imantas filiālbibliotēkā un 22.februārī RCB Čiekurkalna filiālbibliotēkā. Tikšanās ar Ievu Samausku notika 13.februārī RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” un 20.februārī RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēkā. Nora Ikstena 26.martā viesojās RCB filiālbibliotēkā „Pārdaugava” un 23.aprīlī RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme”. Kopumā visas tikšanās apmeklēja aptuveni 230 cilvēku.

RCB konkursa projekta pieteikums LNB izsludinātajā kultūras projektu konkursā „Latviešu oriģinālliteratūra un autori bibliotēkās” tika iesniegts, taču tas netika atbalstīts.

METODISKĀ UN KONSULTATĪVĀ DARBA UN SADARBĪBAS RAKSTUROJUMS

Metodiskais un konsultatīvais darbs RCB

Metodiskais, konsultatīvais un informacionālais atbalsts ir viens no RCB Bibliotēku dienesta Metodiskās nodaļas un KAN uzdevumiem. 2013.gadā šo RCB struktūrvienību speciālisti:

- Apmeklēja RCB struktūrvienības, lai pārraudzītu, konsultētu vai praktiski palīdzētu bibliotekāro darba procesu veikšanā; konsultēja pa tālruni vai ar e-pasta starpniecību (dokumentu sagatavošana akreditācijai, darbs ar krājumu un saņemšanas/norakstīšanas dokumentu sagatavošana, bibliotekārā darba uzskaitē,

informācijas meklēšana datubāzēs, novadpētniecības materiālu atlase, kārtošana un ierakstu ievadīšana novadpētniecības datubāzē u.c.).

- Piedalījās darba grupās par reorganizēto un uz remonta laiku slēgto RCB struktūrvienību krājumiem, kā arī RCB komplektēšanas koncepcijas izstrādāšanas darba grupā, sagatavoja dokumenta projektu.
- Strādāja pie metodiskā materiāla par vienoto lasītāja karti sagatavošanas, krājuma inventarizācijas instrukcijas un saņemšanas/nodošanas dokumentu sagatavošanas metodikas jaunās redakcijas. Piedalījās darba grupās komentāru par RCB lietošanas noteikumiem sagatavošanai.
- Darbojās RCB Komplektēšanas padomē, RCB krājumu komisijā, krājumu inventarizācijas komisijā.
- Gada sākumā veica datu ievadi par 2013.gadā RCB abonēto periodiku RCB periodisko izdevumu datubāzē.
- Gada nogalē veica centralizētu periodikas pasūtīšanu RCB struktūrvienībām.
- Gada nogalē izstrādāja pieprasījumu un atteikumu reģistru elektroniskā formātā, kas turpmāk tiks izmantots pieprasījumu un atteikumu reģistrēšanai RCB struktūrvienībās.
- Gada laikā veica novadpētniecības datubāzes ierakstu rediģēšanu.
- Veica starptautisko un nacionālo lasīšanas veicināšanas programmu "Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa", LNB lasīšanas veicināšanas programma "Bērnu žūrija" organizēšanu, koordinēšanu, vadību RCB.
- Piedalījās projekta "Bibliotēka – integrācijas veicinātāja Rīgā" realizācijā.
- Veica RCB radošo aktivitāšu bērnu svētkos Vērmanes dārzā koordinēšanu un vadību.
- RCB bibliotekāru informēšanai par darbu ar bērniem un jauniešiem aktualitātēm izveidoja materiālus "Latvijas publisko bibliotēku darbs ar lasītāju grupām: Ieskats reģionu centrālo bibliotēku darba pārskatos par 2012.gadu" un "Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa" (publicēts RCB informatīvajā izdevumā „Jaunās Vēstis” Nr.8.).
- Veidoja RCB tīmekļa vietnes www.rcb.lv un bloga bērniem www.bibliotekabarniem.blogspot.com saturu, kā arī strādāja pie RCB sociālajos tīklos izveidoto profilu uzturēšanas.
- Sagatavoja rakstus „RCB Gadagrāmatai, 2012”.
- Veica ikmēneša RCB pasākumu plānu apkopošanu.
- Piedalījās darba grupās un izstrādāja RCB Daugavas filiālbibliotēkas telpu Aviācijas ielā 15 remonta darbu plānus, funkcionālo plānu un aprīkojuma tehnisko specifikāciju.
- Izstrādāja evakuācijas plānus 5 RCB struktūrvienībām.
- Izstrādāja norāžu sistēmu RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkai un filiālbibliotēkai „Avots”.
- Piedalījās RCB prezentāciju sagatavošanā.
- Veica uzziņu darbu, sagatavojot informāciju par RCB iesniegšanai pašvaldībā, LNB, LR Kultūras ministrijā.

Sadarbība ar Latvijas Republikas Kultūras ministriju

2013.gadā LR KM Kultūrpolitikas departamenta Bibliotēku un arhīvu nodaļa ir organizējusi atkārtotu akreditāciju 5 RCB filiālbibliotēkām. Pēc akreditācijas pārbaudes bibliotēkām piešķirts vietējas nozīmes bibliotēkas statuss.

RCB direktora vietniece Doloresa Veilande ir Bibliotēku akreditācijas Publisko bibliotēku akreditācijas apakškomisijas locekle.

LR KM Kultūrpolitikas departamenta Bibliotēku un arhīvu nodaļa sniedz konsultācijas, aktuālu informāciju bibliotēkas darbības sekmīgai nodrošināšanai. Nodaļas darbinieki regulāri apmeklē RCB struktūrvienības un piedalās bibliotēkas organizētajos vietējas nozīmes un starptautiskos pasākumos.

RCB direktore ir Latvijas Bibliotēku padomes locekle.

Sadarbība ar Latvijas Nacionālo bibliotēku un Latvijas Bibliotekāru biedrību

RCB izmanto LNB sagatavoto nacionālo bibliogrāfiju, datubāzes un citu profesionālo informāciju. RCB speciālisti piedalās LNB organizētajās darba grupās, semināros un konferencēs, atbalsta LNB aktivitātes un akcijas, izmanto SBA un SSBA pakalpojumus. RCB direktora vietniece Doloresa Veilande darbojas Muzeju, arhīvu un bibliotēku darba standartizācijas tehniskajā komitejā (MABSTK).

2013. gadā LNB un RCB kopīgi organizējušas vairākus profesionālus pasākumus, kas norisinājušies RCB:

- 30.maijā RCB Bibliotēku dienesta telpās notika reģionu galveno bibliotēku metodiķu seminārs. RCB Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Bērziņa semināra dalībniekus iepazīstināja ar RCB Bibliotēku dienesta funkcijām un uzdevumiem, kā arī semināra dalībnieki klātienē varēja iepazīties ar RCB Bibliotēku dienestu un filiālbibliotēku „Zemgale”.

Reģionu galveno bibliotēku metodiķu seminārs

- 9.oktobrī RCB Mūzikas un mākslas nodaļas telpās notika Bibliotēkzinātnes un grāmatniecības vēstures diskusijkluba „Gūtenberga galaktika” kārtējais pasākums „Nākotnes bibliotēku bezgalīgās iespējas: IFLA ģenerālkonferences iespāidi Singapūrā”. Iespāidos par konferences laikā dzirdēto un redzēto dalījās arī RCB direktora vietniece Doloresa Veilande.
- 20.novembrī Rīgā, kultūras pilī „Ziemeļblāzma”, notika Latvijas zinātnisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru sanāksme. Dalībniekus ar RCB un tās pakalpojumiem iepazīstināja RCB direktore Dzidra Šmita un direktora vietniece Doloresa Veilande. Sanāksmes dalībnieki varēja aplūkot arī RCB un fotogrāfa Imanta Urtāna veidoto fotoizstādi „Diena kopā ar bibliotekāru”, kā arī iepazīties ar RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkas darbu.

Pārskata gadā RCB darbinieki piedalījies vairākos LNB rīkotajos profesionālās pilnveides pasākumos:

- 19.februārī RCB direktore Doloresa Veilande un Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Bērziņa piedalījās Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības institūta organizētajā Latvijas pašvaldību publisko bibliotēku apaļā galda diskusijā par 2012.gada svarīgākajiem notikumiem, aktualitātēm un darba problēmām. Diskusijā piedalījās Ventspils un Jelgavas reģionu galveno bibliotēku pārstāvji, Daugavpils, Jūrmalas un Rēzeknes pilsētas galveno bibliotēku pārstāvji, LR Kultūras ministrijas, LNB, SIA „TietoLatvia” pārstāvji.
- RCB administrācija un bibliotekārie darbinieki piedalījās 18.aprīlī notikušajā LBB 90 gadu jubilejas konferencē „Bibliotēkas tagad! – ledvesmojošas, pārsteidzošas, iedrošinošas!”.
- 10.maijā notika kārtējā bērnu un jauniešu literatūrai veltītā konference ar tematu „Iztēles spēks: spilgtākie tēli bērnu literatūrā”, ko organizēja Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras padome un LNB Bērnu literatūras centrs. RCB konferencē pārstāvēja RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Ingūna Stranga, kuras sagatavoto aprakstu par konferencē gūtajiem iespaidiem var lasīt RCB izdevumā „Jaunās Vēstis” Nr.6.
- 27. un 28.maijā Dobeles novada Centrālajā bibliotēkā notika Latvijas zinātnisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru 2013.gada pavasara sanāksme, kurā 27. maijā piedalījās RCB direktora vietniece Andra Vīta, bet 28. maijā – RCB direktore Doloresa Veilande. Doloresa Veilande sanāksmes dalībniekus iepazīstināja ar RCB personāla politiku.
- 23.oktobrī LNB notika seminārs publisko bibliotēku krājuma komplektēšanas speciālistiem, kurā piedalījās RCB KAN galvenā bibliotekāre Gunta Šahova.
- 7.novembrī LNB notika seminārs „Bibliotēkas un mūžizglītība”, kurā RCB pārstāvēja RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Ingūna Stranga.
- 12.decembrī RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Gida Zepkāne un KAN vadītāja Ineta Kaļķe piedalījās LNB sadarbībā ar Gētes institūtu Rīgā organizētajā seminārā bibliotekāriem un izdevējiem „E-grāmatas – starp vēlmēm un realitāti”.
- 4.decembrī LNB notika reģionu galveno bibliotēku metodiķu seminārs, kurā piedalījās RCB Bibliotēku dienesta galvenās speciālistes Gida Zepkāne un Zinta Geršmane.

LNB Mācību centrā:

- 10.aprīlī RCB Bibliotēku dienesta galvenās speciālistes Gida Zepkāne un Ingūna Stranga piedalījās mācību kursā „Lekciju bagātināšana: metodes un materiāli”.
- RCB KAN galvenā bibliotekāre Ivīta Duļbinska noklausījās kursu „Kvalitatīva klasificēšana ar UDK.”

2013.gadā RCB darbinieki piedalījušies diskusijklubā „Gūtenberga galaktika” un „Ko lasa bibliotēku nozares speciālisti” sēdēs.

RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Inta Sallinene jau vairākus gadus ir LNB Mācību centra lektore. 2013.gadā RCB Bibliotēku dienesta galvenās speciālistes Ingūna Stranga un Gida Zepkāne piedalījās LNB 240 stundu profesionālās pilnveides studiju izveidošanā, sagatavoja un novadīja nodarbības „Krājuma kārtojums”

un „Krājuma popularizēšana” 2 kursiem (Gida Zepkāne, LNB telpās) un „Lasītāju apkalpošana un reģistrācija”; „Lasītāju grupas. Mērķauditorijas” 2 kursiem (Ingūna Stranga, RCB filiālbibliotēkas „Pārdaugava” telpās).

RCB ir Latvijas Bibliotekāru biedrības institucionālais biedrs. RCB darbinieki aktīvi piedalās LBB ikgadējā konferencē un citos organizētajos pasākumos. RCB direktora vietniece Doloresa Veilande darbojas LBB valdē.

Īstenojot programmu “Publisko bibliotēku kapacitātes stiprināšana grāmatu un citu izdevumu iegādē nacionālās identitātes un sabiedrības saliedētības veicināšanai”, RCB nodaļas un filiālbibliotēkas veidoja programmas ietvaros saņemto informācijas resursu izstādes, prezentācijas informatīvajos televizoros, apskatus skolu audzēkņiem, informēja par tiem lasītājus individuāli, kā arī citu bibliotēkas organizēto pasākumu ietvaros.

RCB atbalstīja LNB rīkoto akciju „Tautas grāmatu plaukts”.

Daugavas filiālbibliotēkā top ieraksts „Tautas grāmatu plaukta” grāmatā

Par sadarbību novadpētniecības darbā skatīt pārskata sadaļu „Novadpētniecība”.

Sadarbība ar „Kultūras informācijas sistēmu centrs” (skat. arī pārskata sadaļu „Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums”)

- Pēc RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkas un RCB filiālbibliotēkas „Avots” telpu remonta pabeigšanas KISC veicis interneta nodrošināšanu bibliotēkas telpās.
- Sadarbība projekta „Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām” realizācijā: Rubricon enciklopēdiju datubāzes, EBSCO datubāzes izmantošana, datubāzes „NOZARE.LV” abonēšana; „LETONIKA.LV” datubāzes un Lursoft datubāzes „Laikrakstu bibliotēka” izmantošana, kā arī vairāku datubāžu bezmaksas izmēģinājumi.
- Sadarbība ERAF projekta „Kultūras un atmiņas institūciju vienotā informācijas pārvaldības sistēma” aktivitātes „Latvijas digitālās kultūras kartes 3.kārtas izstrāde un ieviešana” realizācijā.
- Sadarbībā ar KISC RCB organizēja pasākumus ikgadējā E-prasmju nedēļā bibliotekāriem un lietotājiem.
- 24.oktobrī RCB Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Bērziņa un galvenā speciāliste Ingūna Stranga piedalījās KISC rīkotajā mācību seminārā „Bibliotēkas interešu pārstāvēniecības ilgtspēja un iespējas”.

Sadarbība ar SIA TietoLatvia

Visa gada garumā tika veiktas konsultācijas ar BIS ALISE speciālistiem par programmas nepilnībām un neskaidriem jautājumiem. Dažādas konsultācijas bija lūgtas par cirkulācijas jautājumiem, piemēram, jautājumi

par izsniegšanu, izdevumu rezervēšanu, lasītāju ievietošanu rindā, plaukta indeksiem, atskaišu veidošanu filiālēs. Notika arī tikšanās ar BIS ALISE speciālistiem KAN un filiālbibliotēkā „Vidzeme”. Notika četras kopīgas darba grupas RCB administrācijai, RCB vadošajiem speciālistiem un pārstāvjiem no TietoLatvia.

RCB piedalījās aptaujā, novērtējot TietoLatvia produktus un pakalpojumus.

2013.gada nogalē vairākiem RCB bibliotekārajiem darbiniekiem, pateicoties TietoLatvia piedāvājumam, bija iespēja piedalīties mācībās par BIS ALISE moduļu izmantošanu: 25.oktobrī „Administrēšana” (padziļināts kurss), 5.novembrī „Cirkulācija” (padziļināts kurss), 6.novembrī „Komplektēšana BIS ALISE”, 2.decembrī „Katalogizācija MARC 21 formātā”.

Sadarbība ar citām iestādēm (skat. arī pārskata sadaļu „Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte”).

28.augustā RCB Bibliotēku dienestu apmeklēja četras kolēģes no Salaspils novada bibliotēkas. Viesnās interesēja jautājumi par RCB veikto novadpētniecības darbu un novadpētniecības datubāzes veidošanu.

29.augustā RCB un Ziemeļblāzmas filiālbibliotēku apmeklēja kolēģi no Ventspils pilsētas un novada bibliotēkām.

RCB viesi no Talsiem, Ventspils un Moldovas

14.augustā RCB un Imantas filiālbibliotēku apmeklēja kolēģi no Talsu Galvenās bibliotēkas.

23.oktobrī RCB apmeklēja un ar tās nodaļu darbu iepazīnās kolēģi no Bauskas Centrālās bibliotēkas un Bauskas novada bibliotēkām.

14.decembrī RCB apmeklēja kolēģi no Limbažu novada bibliotēkām.

RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Zinta Geršmane 23.aprīlī piedalījās zinātniskā konferencē „Rīga – Eiropas kultūras galvaspilsēta 2014”, bet 10.decembrī – G.Svences vadītā seminārā „Stresa pārvarēšana un stresa noturības attīstīšana”. Par atzinumiem, kas gūti LNB organizētā metodiķu semināra lekcijā „Identitātes, saskarsmes un komunikācijas nozīme profesionālajā darbībā” un G.Svences vadītajā seminārā, tika sagatavots raksts RCB izdevumam „Jaunās Vēstis”.

RCB ir prakses vieta LU un Latvijas Kultūras koledžas profesionālo mācību programmu studentiem.

Praktikanti RCB Komplektēšanas un apstrādes nodaļā

Pārrobežu sadarbība (skat. arī pārskata sadaļu „Projektizstrāde” un „Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte”)

No 14. līdz 25.augustam RCB direktore Doloresa Veilande piedalījās Starptautiskajā bibliotēku asociāciju un institūciju federācijas (IFLA) 79.ģenerālkonferencē „Nākotnes bibliotēkas: bezgalīgas iespējas” (Future Libraries: Infinite Possibilities) Singapūrā.

No 11. līdz 15.septembrim RCB bibliotēkas direktore Doloresa Veilande piedalījās Ziemeļvalstu-Baltijas valstu bibliotēku sanāksmē „Jauni izaicinājumi – jauna domāšana” (New Challenges - New Thinking”) Helsinkos (Somija). Sanāksmes Pecha Kucha sesijā RCB direktore uzstājās ar prezentāciju par RCB ārējo apkalpošanas punktu Dienas centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem iedzīvotājiem (A lending point of Riga Central Library at the Day Centre for Homeless and Poor Inhabitants of Riga). Prezentācijā skartās problēmas un risinājumi guva plašu rezonansi gan profesionāļu, gan plašsaziņas sfēras pārstāvju vidū.

27.septembrī Varšavā (Polija) bibliotēkā Mediateka START-META tika atklāta RCB izstāde „Diena kopā ar bibliotekāru”.

Doloresa Veilande Pecha Kucha sesijā un seminārā Moldovas kolēģiem

No 14. līdz 20.oktobrim RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Aiga Cakule un Projektu nodaļas vadītāja p.i. Solvita Brežinska Eiropas Savienības Mūžizglītības programmas „Leonardo da Vinci” apakšprogrammas atbalstītā RCB mobilitātes projekta „Modernas bibliotēkas stratēģija publiskajās bibliotēkās” ietvaros pieredzes

apmaiņā apmeklēja Budapeštas pilsētas Ervina Sabo Centrālo bibliotēku (Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár) Ungārijā.

No 21. līdz 27.oktobrim RCB direktora vietniece Andra Vīta Eiropas Savienības Nordplus Pieaugušo programmas ietvaros atbalstītā RCB projekta „Moderna publiskā bibliotēka - Stokholmas pieredze” ietvaros pieredzes apmaiņā apmeklēja Stokholmas pilsētas bibliotēku (Zviedrija).

No 10.oktobra līdz 18.novembrim RCB ceļojošā foto izstāde „Viena diena bibliotēkas dzīvē” (fotogrāfs Valters Poļakovs) bija apskatāma Zarasu municipālajā publiskajā bibliotēkā (Lietuva).

31. maijā RCB apmeklēja starptautiskā semināra „Bērnu lasīšanas īpatnības un tendences Latvijā” izbraukuma sesijas dalībnieki no Zarasu municipālās publiskās bibliotēkas (Lietuva) un Latgales Centrālās bibliotēkas. Viesi iepazinās ar RCB nodaļu darbu un bibliotēkas informācijas pakalpojumu attīstības tendencēm, kā arī aplūkoja ievērojamākos Vecrīgas kultūrvēsturiskos pieminekļus RCB darbinieku vadītajā ekskursijā „Pirmā pastaiga pa Vecrīgu”.

Zarasu un Latgales Centrālās bibliotēkas kolēģi apmeklēja bibliotēku un piedalījās ekskursijā pa Vecrīgu

5.jūlijā sadarbībā ar KISC RCB telpās norisinājās seminārs Moldovas bibliotekāriem, kura gaitā RCB direktore Doloresa Veilande iepazīstināja ar bibliotēkas attīstības īpatnībām un perspektīvām. Pēc semināra viesi tika iepazīstināti ar RCB. Vizīte Latvijā tika organizēta Moldovas publisko bibliotēku attīstības projekta Novateca ietvaros un Moldovas publisko bibliotēku bibliotekāru pieredzes apmaiņas brauciens Latvijā norisinājās no 2. līdz 6.jūlijam, RCB tajā pārstāvēja ārējā apkalpošanas punkta „Saulaino dienu bibliotēka” BKUS vadītāja Ilze Marga un RCB galvenā bibliotekāre Santa Rukmane.

3. un 4.oktobrī RCB viesojās sadarbības partneri no Sanktpēterburgas M.Ļermontova Starprajonu bibliotēku sistēmas (Krievija): direktors Sergejs Serejčiks un metodiskās un inovatīvās darbības nodaļas pārstāve Rimma Korņakova. Kopā ar viņiem tikties ar Rīgas lasītājiem bija ieradusies arī Sanktpēterburgas rakstniece, PEN kluba direktore, krievu Bukera prēmijas laureāte Jeļena Čižova. Vizītes laikā notika lasīšanas problēmām veltīts apaļais galds, kurā piedalījās Sanktpēterburgas viesi, RCB direktora p.i. Doloresa Veilande, Latvijas rakstnieki Vladimirs Novikovs un Svetlana Semjonova, apgāda „Jumava” darbiniece Maruta Bukleviča, kā arī RCB Bibliotēku dienesta un RCB un filiālbibliotēku pārstāvji.

Lasīšanas problēmām veltīts apaļais galds un programmas „Grundtvig” viesi Rīgas Centrālajā bibliotēkā

17.oktobrī RCB apmeklēja SIA „Valda” organizētās darbnīcas „Lasītprasmes un rakstītprasmes praktiskās mācīšanas aspekti pieaugušo apmācīšanā: Eiropas dimensija” dalībnieki no vairākām Eiropas valstīm. Darbnīca tika organizēta Mūžizglītības programmas „Grundtvig” ietvaros un tajā bija paredzēti arī izglītības un kultūras iestāžu apmeklējumi. Par RCB darbnīcas dalībniekiem ekskursijas un prezentācijas laikā stāstīja RCB galvenā bibliotekāre Santa Rukmane.

29.novembrī RCB ar semināru RCB darbiniekiem „Dažādas bibliotēkas dažādās pilsētās” („Different Libraries in Different Towns”) viesojās Hesleholmas pilsētas bibliotēkas (Zviedrija) direktore Anete Mjoberga.

BIBLIOTĒKAS MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

RCB un filiālbibliotēku tīkls tiek attīstīts atbilstoši koncepcijai „Par Rīgas Centrālās bibliotēkas un tās filiālbibliotēku tīkla optimizācijas plānu 2010.gadam”, kas apstiprināta ar Rīgas Domes lēmumu un „Rīgas Centrālās bibliotēkas Stratēģiskajam plānam 2010. – 2015.gadam”.

Esošās filiālbibliotēkas ir izvietotas samērā vienmērīgi, taču jāatzīmē, ka vairākās apkaimēs (piemēram, Ziepniekkalnā, Dreiliņos) nav pieejami bibliotekārie pakalpojumi.

- Telpas labā stāvoklī:

RCB, Brīvības ielā 49/53, ēkas 2., 6. un 7.stāvā;

Filiālbibliotēkā „Avots”, Stabu ielā 64;

Biķernieku filiālbibliotēkā, Burtņieku ielā 37;

Bišumuižas filiālbibliotēkā, Bauskas ielā 180;

Grīziņkalna filiālbibliotēkā, Alauksta ielā 10;

Imantas filiālbibliotēkā, Slokas ielā 161;

Jaunciema filiālbibliotēkā, Gaileņu ielā 5;

Šampētera filiālbibliotēkā, Lielirbes ielā 6;

Filiālbibliotēkā „Vidzeme”, Brīvības gatvē 206;

Filiālbibliotēkā „Zemgale”, Graudu ielā 59;

Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkā, Ziemeļblāzmas ielā 36;

Čiekurkalna filiālbibliotēkā (privātīpašumā), Čiekurkalna 1.garā līnija 64;

Filiālbibliotēkā „Kurzeme” (privātīpašumā), Jūrmalas gatvē 78d;

Filiālbibliotēkā „Pārdaugava”, Dzirciema ielā 26;

Filiālbibliotēkā „Strazds” (jārenovē 1.stāva telpas 203m² platībā), Kvēles ielā 15/18.

- Telpas apmierinošā stāvoklī:
 - Mežciema filiālbibliotēkā (atrodas skolā), Hipokrāta ielā 29;
 - Filiālbibliotēkā „Pūce” (atrodas skolā), Saharova ielā 35.
- Telpām nepieciešams kosmētiskais remonts:
 - Iļģuciema filiālbibliotēka, Lidoņu ielā 27;
 - Juglas filiālbibliotēka, Brīvības gatvē 430a;
 - Sarkandaugavas filiālbibliotēka, Aptiekas ielā14;
 - Torņakalna filiālbibliotēka (valsts īpašumā), Indriķa ielā 8a.
- Telpām nepieciešama renovācija:
 - Bolderājas filiālbibliotēka, Gaigalas ielā 3;
 - Daugavas filiālbibliotēka, Maskavas ielā 264; (perspektīvā pēc renovācijas tiek pārcelta uz Aviācijas ielu 15);
 - Ķengaraga filiālbibliotēka, Maskavas ielā 271a;
 - Pļavnieku filiālbibliotēka, Salnas ielā 8;
 - Filiālbibliotēka „Rēzna”, Lomonosova ielā 14.
- Nepieciešamas pilnīgi jaunas telpas:
 - Filiālbibliotēka „Zvirbulis”, Lapu ielā 24.

Jau 2009.gadā vienkāršās renovācijas projekti izstrādāti šādām RCB filiālbibliotēkām:

- Filiālbibliotēkai „Avots”, Stabu ielā 64 (projekts realizēts 2013.gadā);
- Bolderājas filiālbibliotēkai, Gaigalas ielā 3;
- Ķengaraga filiālbibliotēkai, Maskavas ielā 271a;
- Pļavnieku filiālbibliotēkai, Salnas ielā 8;
- Filiālbibliotēkai „Rēzna”, Lomonosova ielā 14.

2013.gadā par RCB budžeta līdzekļiem tika veikti nelieli telpu uzturēšanas remontdarbi vairākās RCB filiālbibliotēkās.

RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkas jaunās telpas

RD Īpašuma departaments veicis renovācijas darbus RCB filiālbibliotēkā „Avots”, kā arī pēc kultūras pils „Ziemeļblāzma” renovācijas jaunās telpās tika atvērta RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka.

RCB filiālbibliotēka „Avots” pēc renovācijas

BIBLIOTĒKAS PERSONĀLS

2013.gada beigās RCB strādāja 267 darbinieki, no kuriem 188 bija bibliotekārie darbinieki (180 – pilna laika slodzes darbinieks, 8 - strādāja pusslodzi). 188 bibliotekārie darbinieki RCB strādāja pamatdarbā. No 267 darbiniekiem 239 ir sievietes (89.51%) un 28 vīrieši (10.49%). Darbinieku sadalījums pēc vecuma: līdz 19 gadiem – 1 (0.37%); 20-24 gadi – 4 (1.5%); 25-39 gadi – 49 (18.35%); 40-59 gadi – 163 (61.05%), no 60 gadiem – 50 (18.73%).

Personāla mainība:

Atlaistie darbinieki 2013.gadā		
Atlaišanas iemesls	Atlaisto darbinieku skaits	
	Kopā	No tiem bibliotekāri
Darbinieka uzteikums	19	17
Darbinieka un darba devēja vienošanās	9	4
Uz noteiktu laiku noslēgta darba līguma izbeigšanās	6	4
Nav izturēts pārbaudes laiks	0	0
Darbinieku skaita samazināšana	0	0
Darbinieka nāve	1	0
Kopā	35	25

Personāla mainība (visādu iemeslu dēļ) attiecībā uz darbinieku kopskaitu 2013.gadā bija 13.11%.

2013.gadā pieņemti 19 darbinieki, no kuriem 10 bija bibliotekārie darbinieki.

Bibliotekāro darbinieku izglītība: doktors (citā jomā) – 1, akadēmiskais maģistrs (citā jomā) – 2, akadēmiskais bakalaurs (citā jomā) – 1, profesionālais maģistrs – 12, profesionālais maģistrs (citā jomā) – 5, profesionālais bakalaurs – 15, profesionālais bakalaurs (citā jomā) – 4, augstākā izglītība – 6, augstākā izglītība (citā jomā) – 41, pirmā līmeņa augstākā profesionālā izglītība – 9, pirmā līmeņa augstākā profesionālā izglītība (citā jomā) – 1, otrā līmeņa augstākā profesionālā izglītība – 16, vidējā profesionālā izglītība – 45, vidējā speciālā – 3, vidējā speciālā (citā jomā) – 4, arodizglītība – 3, vispārējā vidējā – 20.

RCB realizē savu darbību atbilstoši Bibliotēku likumam, Latvijas Republikas Darba likumam, Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam, Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem, Rīgas Centrālās bibliotēkas Nolikumam (apstiprināts Rīgas domē 26.07.2011., Nr.141) un šādiem saistošiem dokumentiem: Rīgas Centrālās bibliotēkas Darba kārtības noteikumi (apstiprināti 22.12.2006.);

Rīgas Centrālās bibliotēkas Darba koplīgums (noslēgts starp RCB direktori un RCB darbinieku arodbiedrību 18.12.2006.); kā arī saskaņā ar amatu aprakstiem un instrukcijām.

Septembrī RCB un tās filiālbibliotēku darbinieki, kuri 2013.gadā atzīmēja nozīmīgu darba vai dzīves jubileju, devās ekskursijā uz Kandavu un Valdeķu muižu.

Četras RCB filiālbibliotēkas vadītājas vada divas filiālbibliotēkas: filiālbibliotēka „Avots” + Biķernieku filiālbibliotēka, Torņakalna filiālbibliotēka + filiālbibliotēka „Zemgale”, Čiekurkalna filiālbibliotēka + Jaunciema filiālbibliotēka, Juglas filiālbibliotēka + Mežciema filiālbibliotēka.

Viena RCB filiālbibliotēkas vadītāja vada filiālbibliotēku un ārējo apkalpošanas punktu: filiālbibliotēka „Rēzna” + ārējais apkalpošanas punkts Dienas aprūpes centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem.

Apbalvojumi

LBB 90 gadu jubilejas konferences ietvaros RCB direktore Doloresa Veilande saņēma pateicības rakstu par RCB dalību akcijā „Labs serviss”.

RD IKSD Gada balva „Baltais zvirbulis” nominācijā „Rīgas pilsētas pašvaldības bibliotēkas darbinieks” par ieguldījumu inovatīvu ideju realizēšanā darbā ar bērniem un sabiedrības integrācijas procesā tika piešķirta RCB Bibliotēku dienesta galvenajai speciālistei Ingūnai Strangai.

RCB Bišumuižas filiālbibliotēka saņēmusi UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas (LNK) Pateicības rakstu par nozīmīgu ieguldījumu stāstniecības tradīciju attīstīšanā un saglabāšanā Latvijā un atbalstu UNESCO LNK iniciatīvas „Stāstu bibliotēkas” popularizēšanā starptautiski.

*Balvu „Baltais zvirbulis” saņem
RCB Bibliotēku dienesta
galvenā speciāliste Ingūna
Stranga*

*RCB Bišumuižas filiālbibliotēkas
vadītāja Ingrīda Rasa saņem
UNESCO LNK Pateicības rakstu*

Projekta Net-Safe ietvaros RCB Bolderājas filiālbibliotēka par dalību konkursā „Radošais pasākums par drošību internetā manā bibliotēkā 2013” saņēmusi diplomu.

Darbinieku profesionālā pilnveide

2013.gadā RCB darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumi notika profesionālās pilnveides programmas ietvaros, sadarbībā ar citām institūcijām, kā arī pārrobežu kontaktu rezultātā (skat. pārskata sadaļu „Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums” un „Projektizstrāde”).

RCB bibliotekāriem darbiniekiem tika organizētas šādas nodarbības:

- 17.janvārī lekcija „Autortiesības. E-grāmatas” (vieslektors – Uldis Zariņš, LNB).
- 24.janvārī lekcija „Problēmas un inovācijas ārzemju bibliotēkās” (vieslektore – Jana Dreimane, LNB).
- 7.februārī viena dalībnieku grupa un 14.februārī otra tika iepazīstināta ar LNB Digitālās bibliotēkas jaunajiem pakalpojumiem (vieslektori no LNB).
- Daļa darbinieku 20.jūnijā un daļa – 15.augustā noklausījās metodiskās prasības norakstīšanas un saņemšanas aktu noformēšanai.
- 19.septembrī divām RCB bibliotekāru grupām notika mācību seminārs „Bibliotēkas lietotāji bērni un pusaudži ar īpašām vajadzībām: kā strādāt ar šo lietotāju grupu” (vieslektore - Sandra Kraukle, „Izglītības iniciatīvu centrs”, sabiedrības integrācijas projekta „Bibliotēka – sabiedrības veicinātāja Rīgā” ietvaros).
- Profesionālās pilnveides programmas ietvaros 3.oktobrī RCB bibliotekāri apmeklēja LU bibliotēku Rīgā, Kalpaka bulvārī 4, bet 17.oktobrī – kolēģus RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkā tās Atvērto durvju dienā.
- Projekta 3td ietvaros RCB bibliotekāriem bija iespējams iepazīties ar datubāzes EBSCO izmantošanas iespējām, bet RCB profesionālās pilnveides programmas ietvaros 10.oktobrī - par LR Centrālās statistikas pārvaldes piedāvātajiem datiem un iespējām, kā arī ES statistikas biroja „Eurostat” piedāvātajiem informācijas resursiem (vieslektore no LR Centrālās statistikas pārvaldes). 5.decembrī interesenti noklausījās ieskatu bezmaksas vai zemas cenas tiešsaistes resursos un rīkos, kas noderīgi dažādu ideju realizēšanai gan bibliotekāriem, gan bibliotēkas lietotājiem (lektors – Dmitrijs Lancovs).
- Lai iepazīstinātu ar grāmatniecības vēsturi, kā arī jaunāko latviešu mākslā un literatūrā, 23.oktobrī RCB struktūrvienību vadītāju delegāti pārstāvji noklausījās lekciju par jaunāko latviešu kino (vieslektors – Normunds Naumanis), 20.novembrī – lekciju par jaunāko latviešu prozu (vieslektore – Lita Silova), bet 13.novembrī – lekciju „No grāmatniecības vēstures: vizuālais aspekts” (vieslektore – Austra Avotiņa).

RCB vieslektori Anete Mjoberga (Zviedrija), Normunds Naumanis un Lita Silova

- Par mācību braucienā uz Vīnes pilsētas bibliotēku 2012.gada decembrī RCB bibliotekāriem 11.aprīlī stāstīja tā dalībnieki – RCB direktora vietniece Andra Vīta un Automatizācijas nodaļas vadītājs Dmitrijs Lancovs, bet

par pieredzēto Stokholmas publiskajā bibliotēkā komandējuma laikā 2013.gada oktobrī savā pārskatā RCB bibliotēku vadītājiem informācijas dienas ietvaros 26.novembrī stāstīja RCB direktora vietniece Andra Vīta.

- 29.novembrī RCB darbinieki noklausījās semināru „Dažādas bibliotēkas dažādās pilsētās” („Different Libraries in Different Towns”), ko vadīja Hesleholmas pilsētas bibliotēkas (Zviedrija) direktore Anete Mjoberga.
 - 12.decembrī notika lekcija „Bibliotēkā darba ar lasītāju grupām pilnveidošana (lektore – Ingūna Stranga).
- 2013.gada 4.decembrī RCB nodaļu un filiālbibliotēku darbinieki pieredzes apmaiņā apmeklēja Salaspils novada bibliotēku un tās Saulkalnes filiālbibliotēku. Pateicamies Salaspils novada bibliotēkas direktorei Daigai Orbidānei, bibliotēkas kolektīvam un Saulkalnes filiālbibliotēkas vadītājai Gitai Rozenbergai par uzņemšanu!

Pieredzes apmaiņa Salaspils novada bibliotēkā un tās Saulkalnes filiālbibliotēkā

Martā-aprīlī 11 RCB jaunajiem bibliotekārajiem darbiniekiem tika organizēts tradicionālais mācību kurss par darba procesu organizēšanu RCB, bibliotēkā darba pamatiem un aktualitātēm. Nodarbības vada RCB Bibliotēku dienesta un Automatizācijas nodaļas speciālisti ar mērķi veidot piederības izjūtu RCB. Pilnu mācību kursu veidoja 34 akadēmiskās stundas un tā beigās ikviens jaunais darbinieks veica pārbaudes testu.

FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

2013.gada 6.februārī apstiprinātais RCB pamatbudžets bija 1 748 302 Ls apmērā; saņemtā pašvaldības dotācija - 1 727 452 Ls. Salīdzinājumā ar 2012.gadu, pašvaldības dotācija gada sākumā bija mazāka par 7 484 Ls. Ieņēmumi par maksas pakalpojumiem tika plānoti 20 850 Ls apjomā, taču tie bija 21 805 Ls un pieaugums veidoja 4.5% no plānotajiem ieņēmumiem. 2013.gada otrajā pusgadā tika piešķirti papildus līdzekļi 81 796 Ls apmērā; pieaugums veido 4.7%. Papildus finansējums tika paredzēts, lai nodrošinātu komunālos un apsaimniekošanas maksājumus, biroja preču un iestādes uzturēšanas materiālu iegādi, kā arī bibliotēku krājumam un periodikas pasūtīšanai.

No kopējiem izdevumiem RCB struktūrvienību darbības nodrošināšanai 90.3% izlietoti kārtējiem izdevumiem un 9.7% kapitāliem izdevumiem. Kārtējo izdevumu lielākais īpatsvars ir darbinieku atalgojums, kas kopā ar valsts sociālās apdrošināšanas obligātām iemaksām un pabalstiem veido 83%. Pārējie kārtējie izdevumi bija 17% (galvenokārt periodikas abonēšana, telpu īre, apsaimniekošanas izdevumi, apkure, apgaismošana, preces un pakalpojumi). Jaunu grāmatu un citu informācijas resursu iegādei izlietoti 154 845Ls, līdzekļu pieaugums ir 21% jeb 26 964 Ls, kas ir no papildus piešķirtajiem līdzekļiem. Periodikas pasūtīšanai izlietoti 26 712 Ls,

pieaugums 6 712 Ls. Izdevumi informācijas resursu iegādei 2013.gadā, salīdzinot ar 2012.gadu, palielinājušies par 33 676 Ls.

RCB finansējums nodrošina bibliotēkas funkciju veikšanu.

KOPDARBĪBA AR PAŠVALDĪBAS UN CITĀM INSTITŪCIJĀM. PUBLICITĀTE

Darbs ar pašvaldību un kopdarbība ar pašvaldības institūcijām

RCB darba jautājumi 2013.gadā regulāri tika pārrunāti RD IKSD, RD IKSD KP, RD Īpašuma departamentā, kā arī skatīti RD Izglītības, kultūras un sporta lietu komitejā.

RD priekšsēdētāja vietnieks Andris Ameriks Draudzīgā aicinājuma dienu ietvaros dāvināja V.Rūjas dzejoļu krājumu „Rīgas puikas tiltu taisa” RCB un visām tās filiālbibliotēkām (kopā 90 eks.).

RD priekšsēdētāja vietnieka Andra Amerika dāvinājums Eiženija Aldermane tiekas ar RCB filiālbibliotēkas „Vidzeme” mazajiem lasītājiem

RD IKSD direktora palīgs Austris Vasips, RD IKSD direktors Guntis Helmanis, RD IKSD KP priekšiece Dzidra Šmita, RD Izglītības, kultūras un sporta komitejas priekšsēdētāja Eiženija Aldermane un RD IKSD galvenie speciālisti regulāri apmeklēja RCB un tās filiālbibliotēkas, piedaloties pasākumos, kā arī bibliotēkas darba izvērtēšanas vizītēs.

Bibliotēku nedēļā RD Izglītības, kultūras un sporta komitejas priekšsēdētāja Eiženija Aldermane tikās ar RCB filiālbibliotēkas „Vidzeme” lasītājiem.

20.novembrī RD IKSD direktors Guntis Helmanis atklāja Latvijas zinātnisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru sanākumi, kas norisinājās Rīgā, kultūras pilī „Ziemeļblāzma”.

RD IKSD KP priekšiece Dzidra Šmita piedalījās RCB darba grupās, informācijas dienās, bibliotēku akreditācijās, darbojās RCB Gadagrāmatas redkolēģijā.

RD IKSD KP priekšiece Dzidra Šmita no 5.līdz 10.maijam piedalījās starptautiskajā IFLA Metropoļu bibliotēku sekcijas gadskārtējā konferencē Amsterdamā (Nīderlande).

2013.gadā Rīgas Izglītības un informatīvi metodiskajā centrā RCB speciālisti noklausījās šādus mācību kursus:

- „Fotomontāža maketēšanā” (RCB Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Aiga Cakule un noformēšanas māksliniece Anita Pitrāne).

- „Komunikācija ar sabiedrību un mērķa grupām” (RCB Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja Daina Ģeibaka un Bibliotēku dienesta galvenā speciāliste Aiga Cakule).

Labā sadarbība ar RD ĪD, RD Labklājības departamentu, RD Mājokļu un vides departamentu, RD ITC, RD Rīgas Austrumu izpilddirekciju.

Par sadarbību ar RD ITC skat. pārskata sadaļā „Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums”.

Publicitāte

2013.gadā sabiedrisko attiecību un publicitātes jomā lielākā uzmanība tika pievērsta **informācijai par RCB sniegto pakalpojumu pieejamību ikvienam interesentam**, īpaši apstākļos, kad RCB filiālbibliotēkas bija slēgtas uz laiku iekārtošanas darbu vai krājuma inventarizāciju gadījumā. RCB apmeklētāji vienmēr bija informēti, kur saņemt bibliotekāro pakalpojumu, ja uz laiku kādā RCB filiālbibliotēkā tas nebija pieejams. RCB kā klientorientētas informācijas, izglītības, kultūras un saskarsmes iestādei nozīmīgākie bija **informācijas resursus, lasīšanu un bibliotēku** popularizējoši pasākumi. RCB nodaļas un filiālbibliotēkas ir atpazīstamas arī kā tieši ar bibliotēkas pakalpojumiem un funkcijām nesaistītu **pasākumu norises vietas**.

RCB **tēla veidošanas, publicitātes un sabiedrības informēšanas** jomā strādā RCB administrācija, **RCB Sabiedrisko attiecību nodaļa**, RCB Bibliotēku dienesta speciālisti, RCB nodaļu un filiālbibliotēku darbinieki. RCB Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja strādā pie informācijas sagatavošanas, kurā ietilpst paziņojumu preseī veidošana un to nosūtīšana sabiedriskajiem medijiem, komunikācija ar mediju pārstāvjiem un interviju koordinēšanas darbs, komunikācija ar pasākumu rīkotājiem, ielūgumu tekstu sagatavošana, pasākumu potenciālo viesu adresu noskaidrošana un ielūgumu izsūtīšana elektroniski, pasākumu fotodokumentēšana, tekstuālo atskatu veidošana ievietošanai RCB tīmekļa vietnē un RCB informatīvajā izdevumā „Jaunās Vēstis”, fotogrāfiju atlase un apstrāde ievietošanai RCB tīmekļa vietnē un citos interneta resursos, informatīvo tekstu variēšana, piemērojot tos dažādiem nolūkiem dažādām mājaslapām u.c.

Sabiedrisko attiecību nodaļas sagatavotie **paziņojumi preseī** par nozīmīgākajiem notikumiem RCB regulāri tika nosūtīti ievietošanai RD IKSD KP mājaslapā (www.kultura.riga.lv) jaunumu sadaļā, kā arī Rīgas pašvaldības portālā (www.riga.lv) un Bibliotēku portālā. Informācija tika sūtīta arī Latvijas ziņu aģentūrai LETA, no kurienes tā nonāk plašsaziņas līdzekļu rīcībā, kā arī interneta portāliem *delfi.lv*, *apollo.lv*, *reitingi.lv*, *studentnet.lv*, *kasjauns.lv*, *easyget.lv*, *tvnet.lv*, *apkaimes.lv*, *nra.lv*, *la.lv*, *diena.lv*, *multinews.lv*, *mammamunteti.lv*, *riga.24.lv* u.c., televīzijas (LTV, LNT, TV5, TV3, TV24, PRO100) un radio ziņu dienestiem, kā arī citiem plašsaziņas līdzekļiem (laikrakstiem *Diena*, *Neatkarīgā Rīta Avīze*, *Latvijas Avīze*, *Telegraf*, *Vesti Segodnja*, *Čas* u.c.).

Sabiedrības informēšanai interneta telpā tiek uzturēta un pilnveidota **RCB tīmekļa vietne** www.rcb.lv, kā arī **blogs Rīgas Centrālā bibliotēka bērniem** <http://bibliotekaberniem.blogspot.com>. Reizi mēnesī tīmekļa vietnē un bērnu blogā tiek ievietota apkopotā informācija par RCB nodaļās un filiālbibliotēkās organizētajiem pasākumiem un izstādēm. 2013.gadā interneta vietnes sadaļā *Aktuāli* publicēti 217 informatīvi raksti par izstādēm, aktualitātēm bibliotēku darbā, saņemtajiem dāvinājumiem u.c. notikumiem, kā arī fotogalerijā ievietotas 77 galerijas. RCB tīmekļa vietnē var iepazīties arī ar visu šajā pārskatā minēto notikumu un

pasākumu aprakstiem, jo mājaslapā tiek veidots aktualitāšu arhīvs, kurā informācija tiek grupēta un ir ērti atrodamā pēc aktualitātes atspoguļošanas gada un mēneša.

RCB izveidoti arī **profili dažādos sociālajos tīklos** (facebook.com/RigaCB, draugiem.lv/rcb, twitter.com/RigaCB), kur tiek atspoguļota informācija par RCB un filiālbibliotēkām un ko uztur RCB Sabiedrisko attiecību nodaļas un Bibliotēku dienesta speciālisti. Darbs tiek veltīts arī komunikācijai ar sociālo tīklu apmeklētājiem, atbildot gan uz labvēlīgiem komentāriem, gan uz viedokļiem, kuros pausta neapmierinātība ar bibliotēkas darbību. **RCB lapā draugiem.lv/rcb** 2013. gadā ievietotas 68 fotogalerijas un 84 jaunumi. Publicētas arī 9 fotoreportāžas – par vairāku apkaimju filiālbibliotēku (RCB Bīķernieku, Grīziņkalna, Pļavnieku, Torņakalna, Bišumuižas un Ilģuciema filiālbibliotēkas un filiālbibliotēkas „Strazds”, „Zvirbulis” un „Pūce”) darbību. **RCB lapā facebook.com/RigaCB** ievietotas 34 fotogalerijas, kā arī regulāra informācija par pasākumiem.

Latvijas Bibliotēku portālā informācija tika ievietota tikai RCB kā reģiona galvenās bibliotēkas profilā, kur tika atspoguļotas nozīmīgākās RCB aktualitātes. Iepazīstoties ar RCB profila apmeklējuma statistiku, jāsecina, ka 2013.gadā profila apmeklējums bijis neliels. RCB filiālbibliotēku profilos ir ievietota saite uz RCB tīmekļa vietni, līdz ar to arī filiālbibliotēku profilu apmeklētājiem ir pieejama aktuālākā informācija par bibliotēku. Bibliotēku portālam informācija tiek iesūtīta regulāri un tā tiek publicēta sākumlapas sadaļās „Ziņas” un „Notikumi”.

Turpināja iznākt RCB Bibliotēku dienesta sagatavotais **RCB informatīvais izdevums „Jaunās Vēstis”** (pieejams arī RCB tīmekļa vietnē sadaļā „Publikācijas”). Informatīvajā izdevumā publicētie pasākumu apraksti ir noderīgi pieredzes apmaiņai starp bibliotēkām, kā arī sniedz kopskatu par RCB aktuālajiem notikumiem.

Gada nogalē tika izdota „**RCB gadagrāmata 2012**”, 13.decembrī notika tās atvēršanas svētki.

2013.gadā RCB un filiālbibliotēku pakalpojumu popularizēšanai tika izmantoti RCB Sabiedrisko attiecību nodaļas un Bibliotēku dienesta noformēšanas mākslinieces izstrādātie **vienotas formas informatīvās lapiņas un bukleti**, kas latviešu un krievu valodā izveidoti visām RCB filiālbibliotēkām. 2013.gadā bukleti tika pārveidoti un noformēti atbilstoši RD korporatīvā stila prasībām. Plakāti un informācijas lapiņas par

bibliotēkās notiekošajiem pasākumiem tiek sagatavoti visās filiālbibliotēkās un ir bibliotēku ikdienas darbs.

Projekta „Bibliotēka - integrācijas veicinātāja Rīgā” ietvaros, piedaloties RCB Bērnu literatūras nodaļas bibliotekārēm un lasītājiem, tika sagatavota **digitālā prezentācija „Ielūgums uz bibliotēku”** bērniem un jauniešiem ar īpašām vajadzībām.

Iespēju robežās tika veidots **vienots bibliotēku telpu noformējums**: bibliotēku izkārtnes, informācija par darba laikiem, telpu norādes, informācija par pakalpojumiem, plauktu uzraksti, krājuma daļēni u.c. Vienotā stilā veidotais noformējums, pirmkārt, veido RCB kā vienotas iestādes tēlu, otrkārt, palīdz lasītājiem, kas apmeklē vairākas RCB filiālbibliotēkas, labāk orientēties bibliotēkas piedāvājumā. 2013.gadā labiekārtoto RCB filiālbibliotēku telpu norādes un daļa informatīvo uzrakstu RCB finansējuma iespēju robežās tika izgatavotas profesionālās firmās. Dažādu informatīvo norāžu un materiālu noformējumu bibliotēkām veidoja RCB Bibliotēku dienesta noformēšanas māksliniece vai bibliotēku darbinieki saviem spēkiem.

2013.gadā RCB nodaļas (2. un 6. stāvā), Daugavas, Imantas, Šampētera filiālbibliotēka un filiālbibliotēka „Vidzeme” bibliotēku apmeklētāju informēšanai par bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, aktualitātēm un pasākumiem bibliotēkā turpināja izmantot **informatīvos televizorus**.

2013.gadā RCB notikuši **1 855 pasākumi**, ko **apmeklējuši 36 108** interesenti (tajā skaitā tematiskie pasākumi, ekskursijas uz bibliotēku, bibliotekārās stundas, konkursi, lasītāju klubu pasākumi, tikšanās ar sabiedrībā populāriem cilvēkiem u.c. pasākumi visdažādākajām mērķauditorijām). Visvairāk pasākumu tiek organizēti dažādām bērnu mērķauditorijām, īpaši aktīva ir sadarbība ar pirmskolas izglītības iestādēm un skolām, kuru audzēkņiem tiek organizēti bibliotēku un to sniegto pakalpojumu un lasīšanu popularizējoši un veicinoši pasākumi.

Nozīmīgs notikums RCB publicitātes jomā bija **fotoizstādes „Diena kopā ar bibliotekāru”** tapšana. Fotogrāfiju autors ir fotomākslinieks Imants Urtāns. Izstādē redzami portreti ir mākslinieka atbilde uz jautājumu, kāds ir 21. gadsimta bibliotekārs. Šodien viņš ir gan informācijas speciālists, gan, tāpat kā senāk, cilvēks, ar kuru var parunāt par lasīšanu.

Fotoizstādes „Diena kopā ar bibliotekāru” atklāšana Rātsnamā

Izstādes atklāšana notika 30.jūlijā Rīgas domes 1. stāva vestibilā, to atklāja RD Izglītības, kultūras un sporta komitejas priekšsēdētāja Eiženija Aldermane. Oktobrī izstāde bija aplūkojama bibliotēkā Mediateka START-META (www.mediateka.waw.pl) Varšavā (Polija). Tās atklāšana notika 27.septembrī programmas „Ieskats Rīgas kultūras dzīvē” ietvaros Varšavā. Ar izstādi kultūras pilī „Ziemeļblāzma” iepazīs arī Latvijas zinātnisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru rudens sanāksmes dalībnieki. Decembrī izstāde bija apskatāma RCB.

RCB tīkla attīstības, bibliotēku iekārtošanas un pakalpojumu pieejamības un to popularizēšanas jomā nozīmīga bija **RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkas atvēršana jaunās telpās atjaunotajā kultūras pilī „Ziemeļblāzma”** septembrī. Rīdzinieku informēšanai par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem, bibliotēkas esošo lasītāju uzrunāšanai un jaunu lasītāju piesaistīšanai – šim nolūkam tika izstrādāti un sagatavoti dažādi publicitātes materiāli: buklets, informatīvas lapiņas, plakāti u.c.

RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka atjaunotajā kultūras pilī

Bibliotēku pamatvērtība joprojām ir grāmata, tāpēc bibliotēkas apmeklētājiem piedāvā **iespēju tikties ar cilvēkiem, kas piedalījušies grāmatu tapšanā: grāmatu autoriem, rakstniekiem, dzejniekiem, māksliniekiem**. RCB un filiālbibliotēku viesu vidū 2013.gadā bijuši grāmatas „Dailes VI studija” autore Lenvija Sīle, grāmatas „Vai tas esi tu vai kāds cits” autori matemātiķis Andris Buiķis un žurnāliste Lia Guļevska, grāmatas „Piglas stāsti” autore Vita Štelmahere, rakstnieki Valdis Rūmnieks, Jānis Ūdris, Artūrs Heniņš, Vladimirs Novikovs, Laura Dreiže, Ilze Liliāna Millere, Inese Zandere, mākslinieces, grāmatu ilustratores Agija Staka, Irēna Lūse, Jekaterina Beļajeva, Indra Sproģe, grāmatas „No Zentas līdz Zentai” autore žurnāliste Inga Jēruma, tulkotāja Dace Meiere, grāmatas „Eņģeļu vēstījumi” autore Diāna Bērza, dzejnieki Māra Cielēna, Imants Lastovskis, Valdis Rūja, Aivars Krūkliņš, Aija Kārkliņa, Amanda Aizpuriete, izdevniecības „Madris” direktore Skaidrīte Naumova, izdevniecības „Madris” mākslinieks Andris Lamsters, žurnāla „Dadzis” līdzautors un dzejnieks Harijs Krūze u.c.

VKKF atbalstītā projekta ietvaros RCB un filiālbibliotēku apmeklētājiem februārī – aprīlī bija iespēja apmeklēt 8 tikšanās ar Latvijā populārām rakstniecēm ciklā „Četras rakstniece bibliotēkā” – Ievu Samausku, Daci Rukšāni, Noru Ikstenu un Annu Skaidrīti Gailīti (skat. arī pārskata sadaļu „Projektizstrāde”).

RCB 2013.gadā notika:

- grāmatu prezentācijas sadarbībā ar apgādu „Jumava” - Ingūnas Baueres „Marta, mana Andromeda” (14.jūnijā), Aleksa Dubasa „Akvastopa noteikumi” (30.augustā), Ilonas Bērziņas „Emīls Dēliņš. Patriots. Žurnālists. Diplomāts” un autoru kolektīva „Latvijas leģendas” (5.decembrī).

„Jumavas” grāmatu prezentācijas Rīgas Centrālajā bibliotēkā

- RCB Bērnu literatūras nodaļas darbinieku rīkotie literāri-muzikālie cikli „Dodam vārdu jaunajiem” (jaunie dzejnieki un mūziķi, gada laikā 8 tikšanās) un „Autors meklē lasītāju, lasītājs – autoru” (jaunie rakstnieki: Laura Dreīže, Ingus Macats, Ellena Landara, Ilze Liliāna Millere).

„Dodam vārdu jaunajiem” dalībnieki un viesi Rīgas Centrālajā bibliotēkā

- tikšanās ar Sanktpēterburgas (Krievija) rakstnieci, krievu Bukera prēmijas laureāti Jeļenu Čižovu Sanktpēterburgas M. Ļermontova Starprajonu bibliotēku sistēmas pārstāvju vizītes ietvaros 3.oktobrī.
- 29.augustā Annas Kašinas bērnu grāmatas „Planētas Celiaks noslēpums” atvēršanas svētki.
- 11.oktobrī sadarbībā ar LU Filozofijas un socioloģijas institūtu Ineses Runces grāmatas „Mainīgās divspēles. Valsts un Baznīcas attiecības Latvijā: 1906.-1940.” prezentācija.
- 18.oktobrī Maijas Kadiķes grāmatas „Eņģeļu lūgšanas” atvēršanas svētki.
- 29.novembrī Irēnas Saprovskas grāmatas „Saules gadskārta latviskā dzīvesziņā”, kas ietver aprakstus par Saules gadskārta, tā saikni ar lielajiem Visuma ritmiem un nelielu ieskatu Mēness rita pielietojumā senču sadzīvē, prezentācija.
- 23.martā RCB Torņakalna filiālbibliotēka aicināja uz redaktora un rakstnieces Austras Zīles grāmatas „Slapjo gadu stāsti” atvēršanas svētkiem.

RCB Bērnu literatūras nodaļa visa gada garumā organizēja **Dzejas mīļotāju kluba** tikšanās (16 pasākumi), bet RCB **Imantas filiālbibliotēkā literāri-muzikālais klubs** interesentus pulcēja uz 4 pasākumiem.

RCB filiālbibliotēku viesu vidū Aija Kārklīņa, Jānis Ūdris un Andris Buiķis

2013. gadā RCB filiālbibliotēkās iecienīti bija pasākumi, kas tiek organizēti **dažādām lasītāju interešu grupām-klubiem** (skat. pārskata sadaļu „Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība”).

Grāmatas, lasīšanu, bibliotēku un citu kultūras jautājumu popularizējoši pasākumi pilsētas, valsts un starptautiskā mērogā, kuros 2013.gadā piedalījās RCB:

- 14.martā Rīgas Kultūras un tautas mākslas centrā „Mazā Ģilde” starptautiskās zinātniskās konferences „Rūdolfis Blaumanis un 19./20. gadsimta mijas kultūras revolūcija Eiropā. Proza, drāma un teātris tekstā un kontekstā” ietvaros bija aplūkojama **RCB darbinieku veidota literatūras izstāde „Rūdolfis Blaumanis: rakstnieks savā laikā, darbos un cilvēkos”**.
- **Eiropas E-prasmju nedēļa** no 18. līdz 24.martam, kuras laikā RCB un filiālbibliotēkās bija iespēja sekot līdzi un interaktīvi iesaistīties E-prasmju nedēļas interneta tiešraidēs, piedalīties dažādās e-prasmju apguves nodarbībās, kā arī aplūkot internetam veltītas izstādes un prezentācijas. Skolēniem 21. martā „IKT karjeras dienas skolēniem” ietvaros bija iespēja „ēnot” RCB Automatizācijas nodaļas vadītāju.
- 4.maija svētku pasākumu programmā ģimenēm **„Uzgavilēsim priekšpilsētai!”** Daugavas promenādē ar dažādām aktivitātēm **piedalījās piecas RCB Latgales priekšpilsētas filiālbibliotēkas** – RCB Daugavas filiālbibliotēka, RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka, RCB Ķengaraga filiālbibliotēka, RCB filiālbibliotēka „Pūce” un RCB filiālbibliotēka „Rēzna”.

Rīgas Centrālā bibliotēka iziet ielās: 4.maija ģimeņu pasākums Daugavas promenādē, KAN darbinieki Lasīšanas dienas zibakcijā un „Nāc un piedalies” Vērmanes dārzā

- 29.maijā cilvēki visā Latvijā pulcējās **Lasīšanas dienas zibakcijai**. 15 minūšu ilgai savu mīļāko grāmatu kopīgai lasīšanai nodevās arī RCB darbinieki un lasītāji. Piemēram, RCB Daugavas un Bišumuižas filiālbibliotēku pārstāvji satikās, lai lasītu uz Dienvidu tilta, bet RCB Komplektēšanas un apstrādes nodaļas darbinieki lasīja Graudu ielas 59 nama pagalmā, kā arī Graudu ielā iepretī biznesa augstskolai „Turība”.

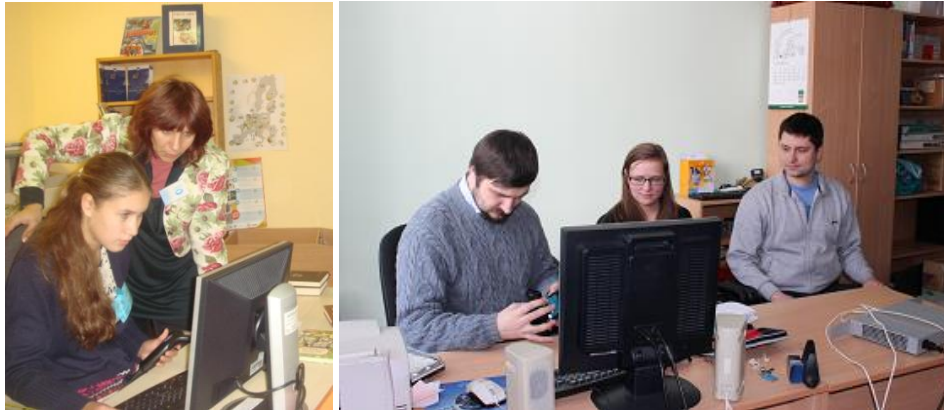
- **Ceļojošās izstādes „Muminu ģimene no Somijas”** atklāšana ar Somijas vēstnieces Latvijā Pirkko Hamalainenas piedalīšanos RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” 9.janvārī un „Saulaino dienu bibliotēkā” 5.jūnijā. Izstādi veidojis Somijas institūts Igaunijā sadarbībā ar trollīšu autortiesību turētāju Moomin Characters, izdevniecību Schildts&Söderström un Muminu žurnāla izdevēju Egmont.

Izstādi „Muminu ģimene un Somija” filiālbibliotēkā „Vidzeme” un „Saulaino dienu bibliotēkā” atklāja Somijas vēstniece Latvijā Pirkko Hamalainena

- No 22. līdz 27.aprīlim RCB un filiālbibliotēkās notika **ikgadējā Bibliotēku nedēļa**, kuras temats bija „Mantojuma sardzē”. Nedēļas laikā rīkotās aktivitātes galvenokārt būs veltītas kultūrvēsturisko bagātību saglabāšanai un izmantošanas iespējām publiskajā bibliotēkā.
- **RCB Grāmatu maiņas punkts**, kas darbojās Baltijas Grāmatu svētkos Ķīpsalā, 4.maija pasākumā Vērmanes dārzā, Dzejas dienās Esplanādē, Zinību dienā Vērmanes dārzā, Miķeļdienas gadatirgū Doma laukumā un Bērnu svētkos kultūras pils „Ziemeļblāzma” parkā.
- 7.septembrī RCB piedalījās RD IKSD organizētajos **bērnu svētkos „Nāc un piedalies”** Vērmanes dārzā, kur aicināja bērnus iesaistīties dažādās atraktīvās ar grāmatu, lasīšanu un bibliotēku saistītās spēlēs un radošajās darbībās.
- RCB filiālbibliotēkas iesaistījās **„Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā”** (11.-17.novembris), kuras tēma bija „Ziema Ziemeļos”.
- Visa gada garumā RCB un filiālbibliotēkās apmeklētājiem bija iespēja aplūkot sadarbībā ar Latvijas Grāmatizdevēju asociāciju organizēto grāmatu mākslas konkursa **„Zelta ābele 2012”** nominēto grāmatu izstādi.
- Visa gada garumā RCB filiālbibliotēkās tika organizēti pasākumi lasīšanas veicināšanas programmas **„Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2013”** dalībniekiem. Iespēja piedalīties žūrijas grāmatu kolekciju vērtēšanā tika nodrošināta visās RCB filiālbibliotēkās.
- UNESCO LNK projektā **“Stāstu bibliotēkas”** 2013.gadā piedalījās RCB Bišumuižas filiālbibliotēka. 5. decembrī bibliotēkas vadītāja Ingrīda Rasa ar tēmu „Lokālais mantojums stāstos”, iepazīstinot ar prezentācijām „Mūsu mantojums – Bišumuiža” un „RCB Bišumuižas filiālbibliotēkai – 52”, uzstājās UNESCO LNK „Stāstu bibliotēku” tīkla plānošanas seminārā, kurā piedalījās pārstāvji no visas Latvijas.
- RCB Bērnu literatūras nodaļā novembrī notika trīs **Nacionālā Romānu Rakstīšanas Mēneša - NaNoWriMo** (National Novel Writing Month) koprakstīšanas pasākumi.

- Karjeras izglītības **akcijas „Ēnu diena”** ietvaros tika „ēnotas” divas RCB darbinieces, Automatizācijas nodaļas darbinieki un Pļavnieku filiālbibliotēkas darbiniece.

„Ēnotāji” RCB Pļavnieku filiālbibliotēkā un Automatizācijas nodaļā

Tikties ar lasītājiem RCB un filiālbibliotēkās tiek aicināti **dažādu nozaru un profesiju pārstāvji**: aktieri Regīna Devīte, Rūdolfs Plēpis, Baiba Indriksone, Dainis Grūbe, Ģirts Ķesteris, Karīna Tatarinova, Zane Daudziņa, Latvijas Nacionālā arhīva bibliotēkas vadītāja Ināra Millere, fotomākslinieki Leonīds Tugaļevs, Andželina Brailko, Irēna Stefanoviča, Vitālijs Merklis, Margērs Martinsons un Anna Gaļiļejeva, zvērkope Velga Vītola, cepuru māksliniece Terēze Supe, biteniēks Juris Ronis, dziesminieks Haralds Sīmanis, medicīnas zinātņu doktors Henriks Grigalīnovičs, karikatūrists Raimonds Valters, J.Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas profesors Jānis Maļeckis, gleznotājs Jānis Bērziņš, mākslinieces Elita Viliama, Irina Trumpele, māksliniece un ezotēriķe Brigita Ektermāne, kuģu modeļu meistars Vladimirs Aukons, dabas pētnieks Edmunds Esots, dziednieks un uztura speciālists Normunds Uzulēns, ārste antropozofe Māra Meijere, Saeimas deputāte Ingūna Rībena, Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta pārstāves Inga Vetere un Inese Auziņa u.c.

RCB filiālbibliotēka „Rēzna” dienas centrā pieaugušajiem „Kastanis” aicināja uz tikšanos ar aktieriem Zani Daudziņu, Ķirtu Ķesteri, Regīnu Devīti, Olgu Dreģi un Karīnu Tatarinovu

Informatīvi un tematiski pasākumi:

- 6.martā RCB notika sadarbībā ar LR Finanšu ministriju organizēts seminārs un diskusija „Eiro ieviešana – Latvijā: ieguvumi un riski”. LR Finanšu ministrijas Fiskālās politikas departamenta direktors Nils Sakss informēja interesentus par Latvijas atbilstību Māstrihtas kritērijiem, bet LR Finanšu ministrijas Eiro projekta vadītāja Dace Kalsone - par Eiro ieviešanas praktiskajiem aspektiem. Tādu pašu tikšanos dienas centrā pieaugušajiem „Kastanis” saviem lasītājiem noorganizēja RCB filiālbibliotēka „Rēzna”.

- 13.martā RCB Mākslas un mūzikas nodaļā notika pasākums „Izcilais Šaļapins un Rīga”, ko sadarbībā ar RCB organizēja Klasiskās mūzikas biedrība. Tajā piedalījās Latvijas Šaļapina biedrības priekšsēdētājs, rakstnieks, vairāku krievu dziedātājiem veltītu grāmatu autors Sergejs Žuravļevs.
- 23.aprīlī RCB filiālbibliotēkas „Rēzna” darbinieki RCB ārējā apkalpošanas punktā Dienas aprūpes centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem iedzīvotājiem bija noorganizējuši tematisku pasākumu - lekciju „Senā Armēnija”. Pasākumā piedalījās Rīgas Armēņu kopienas priekšsēdētājs Aleksandrs Geronjans un Armēņu Sv.Gregora Apustuliskās baznīcas vadītājs tēvs Hosrovs.

Interesentiem bija iespēja piedalīties pasākumā par jaunāko eiro ieviešanā, dzirdēt stāstījumu par armēņu kultūru, dzirdēt astrologa viedokli

- 22.augustā RCB Ķengaraga filiālbibliotēka aicināja uz aktrisei Vijai Artmanei veltītu pēcpusdienu „Vija Artmane - Latvijas lepnums”, kurā piedalījās dziedātājs, komponists un dzejnieks Kaspars Dimiters, dzejnieks Stefans Ezra Dimiters un fotomāksliniece Eiženija Freimane.
- Astrologa Ivo Puriņa lekciju cikls „Laika anatomija” RCB oktobrī.
- Atzīmējot Latvijas Tautas frontes 25 gadus, RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” notika tikšanās - saruna ar Latvijas Tautas frontes Rīgas Vidzemes priekšpilsētas nodaļas tautfrontiešiem, RCB Tautas frontes grupas dalībnieku atmiņu vakars (24.oktobrī), bet Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkā pulcējās bijušie „tautfrontieši” (10.oktobrī).
- 5.novembrī RCB sadarbībā ar Imanuela Kanta vārdā nosaukto Baltijas federālo universitāti piedāvāja filoloģijas zinātni doktora Genādija Berestņeva lekciju „Kāds esi, krievu kultūras cilvēks? Kultūras konstantes literatūrā un folklorā”.

RCB Pieaugušo literatūras nodaļas darbinieki novadīja 21 **ekskursiju „Pirmā pastaiga pa Vecrīgu”**. Aptuveni pusotru stundu ilgā ekskursija (pēc ekskursantu izvēles latviešu vai krievu valodā) ietver nozīmīgāko Vecrīgas kultūras un arhitektūras pieminekļu apskati un ieskatu šo pieminekļu kultūrvēsturiskajās īpatnībās. Pēc ekskursijas notiek arī RCB apmeklējums. Tajās piedalījās interesenti no Blīdenes, Iecavas, Gulbenes, Rīgas 88.vidusskolas, Rīgas 66.speciālās skolas, Bēnes, Katvaru un Krustpils novada Kūku pamatskolas, arī sabiedriskās organizācijas no Valmieras, Jersikas un Suntažiem.

Neskatoties uz daudzskaitlīgajiem Rīgā notiekošajiem kultūras pasākumiem un plašo kultūras un mākslas telpu, arī **Rīgā publiskās bibliotēkas īsteno kultūras centra funkcijas**, piemēram:

- RCB 2.stāvā sadarbībā ar RD IKSD KP notika Muzikālās ceturtdienas – cikls „Rīgas pilsētas vokālie ansambļi - Latvijas Vokālo ansambļu konkursa dalībnieki” ar VEF Kultūras pils vīru vokālā ansambļa (19.septembrī), Pasaules kultūras biedrības „Vdohnovenije” sieviešu vokālā ansambļa „Dušečka” (17.oktobrī), LU vīru vokālā ansambļa „Dancis” (21.novembrī), RTU jauniešu ansambļa „Jauna Nianse” (19.decembrī) piedalīšanos, kā arī vokālā kvarteta „Harmony4Riga” koncerts (18.janvārī), Valentīndienas koncerts „Spožas skaņas spožās sirdīs” (14.februārī), kvarteta RIX koncerts (11. maijā), klasiskās mūzikas jauniešu festivāla „Mūzika bez robežām” koncerts (30.septembrī, sadarbībā ar Starptautisko mūzikas centru «Jaunie talanti»), Zolitūdes traģēdijā bojā gājušo piemiņai veltīts koncerts (novembrī), jauno ģitāristu konkursa „Kur tad tu nu biji 2013” laureātu un pedagogu koncerts (30.novembrī).

Muzikālie pasākumi RCB Mākslas un mūzikas nodaļā

- RCB filiālbibliotēka „Pārdaugava” aicināja uz klasiskās ģitāras koncertu „Pavasari sagaidot”, kurā piedalījās Modris Baumanis un Vladimirs Kudrins, kā arī kultūras centra „Ilguciems” ģitāras spēles studijas audzēkņi.
- RCB Juglas filiālbibliotēkā Ziemassvētku noskaņas 18.decembrī radīja Latvijas Neredzīgo biedrības Strazdumuižas vokāli instrumentālais ansamblis „Epsilon”.
- RCB Bišumuižas filiālbibliotēka gada garumā savus lasītājus priecēja ar 5 koncertiem, kuros piedalījās bibliotēkas novadnieks Ventis Zilberts, somu akordeonists Marko Ojala, J.Vītola Mūzikas akadēmijas studenti, J.Mediņa mūzikas vidusskolas audzēkņi, čelliste Lauma Liepiņa.
- RCB Ķengaraga filiālbibliotēkas rīkotajos pasākumos regulāri piedalījās Rīgas mūzikas skolu audzēkņi, kā arī bibliotēkas lasītāji ar saviem muzikālajiem priekšnesumiem.

Realizēt visas bibliotēku ieceres pasākumu organizēšanā dažkārt traucē ar autortiesībām un to atlīdzību saistītie jautājumi.

Par RCB atpazīstamību liecina arī **iestāžu, organizāciju, firmu un privātpersonu vēlme izmantot bibliotēku telpas savu pasākumu organizēšanai:**

- RCB filiālbibliotēkas „Vidzeme” telpās notika LNB Mācību centra rīkotās lekcijas bibliotekāriem. Bibliotēka turpināja sadarbību ar starptautiska datorpakalpojumu uzņēmuma „Accenture” Latvijas filiāli. Firms rīkotās datorapmācības notika filiālbibliotēkā „Vidzeme”, tajās studenti tika iepazīstināti arī ar bibliotēku.

- Sadarbībā ar Rīgas Dabaszinību skolu Šampētera (gada pirmajā pusē), Juglas un Ilģuciema filiālbibliotēkā, kā arī filiālbibliotēkā „Pārdaugava” (gada pirmajā pusē) notika pulciņu „Vides eksperimenti”, „Izzini pasauli” un „Dabas detektīvi” nodarbības.
- RCB Ķengaraga filiālbibliotēkā notika Latvijas Integrālās sabiedrības institūta organizētais lekciju cikls par integrālās izglītības un audzināšanas metodiku „No vientulības līdz vienotībai” (5 lekcijas).
- RCB 2013.gada oktobrī – decembrī projekta „Laimīgā bērnība” ietvaros reizi mēnesī notika teletilts un praktisks seminārs „Kā padarīt mūsu bērnus laimīgus” (organizē portāla „Harmoniska vide” eksperti).
- RCB Čiekurkalna filiālbibliotēkā notika Jāņa Vītola vadītā semināra „Personisko problēmu risināšana ar Holodinamikas metodes palīdzību” praktiskās nodarbības un Normunda Uzulēna vadītās cigun vingrošanas nodarbības.
- RCB Šampētera filiālbibliotēkā 16 reizes pulcējās interešu kluba „Vācu nams” dalībnieki.
- RCB 2.stāvā notika radio „Merkurs” rīkotie pasākumi klausītājiem.

RCB nodaļu un filiālbibliotēku apmeklētāji varēja iepazīties ar **2 748 bibliotēkās organizētajām literatūras izstādēm, kā arī mākslas un dažādu radošo darbu izstādēm**. Literatūras izstādes tika veltītas svētkiem, kalendārajiem datumiem, ievērojamu cilvēku jubilejām, kā arī aktuāliem notikumiem Latvijā un pasaulē. Tika veidotas arī cikla izstādes, jaunieguvumu un novadpētniecības izstādes u.c. Atsevišķu filiālbibliotēku norādītais lielais literatūras izstāžu skaits raisa pārdomas par izstāžu saturisko vērtību un kvalitāti, tāpēc RCB nodaļas un filiālbibliotēkas, plānojot izstāžu darbu, tiek aicinātas samazināt izstāžu skaitu, bet domāt par to aktualitāti, saturu, informacionālo vērtību un vizuālo noformējumu.

Ikvienu izstādi kalpo kā labs piemērs paralēli bibliotēkas tradicionālajiem un datorpakalpojumu piedāvājumiem sniegt papildus pakalpojumu – estētisko un emocionālo baudījumu gan bibliotēkas apmeklētājiem, gan darbiniekiem. **Mākslas darbu, radošo darbu un kolekciju izstādes** ir neatņemama sastāvdaļa Biķernieku filiālbibliotēkā, „Saulaino dienu bibliotēkā”, Daugavas un Ķengaraga filiālbibliotēkā, filiālbibliotēkās „Pārdaugava” un „Vidzeme” un RCB nodaļās. Savus apmeklētājus bibliotēku telpu iespēju robežās iepriecina arī filiālbibliotēka „Strazds”, „Zemgale” un „Kurzeme”, Imantas, Grīziņkalna, Ilģuciema filiālbibliotēka.

Katru mēnesi RCB mājaslapā sadaļā „Aktuāli” tiek ievietota apkopota informācija par RCB nodaļās un filiālbibliotēkās apskatāmajām mākslas, foto un radošo darbu izstādēm. Izstāžu organizēšanā RCB nodaļās un filiālbibliotēkās turpinājās veiksmīga sadarbība ar fotoklubu „Rīga”, tautas lietišķās mākslas studijām „Rīdze”,

„Plastika”, „Vasa”, tautas mākslas centru „Mazā ģilde”, fotomāksliniekiem, gleznotājiem, skolu radošo pulciņu pasniedzējiem un audzēkņiem, kolekcionāriem, kā arī lasītājiem tika dota iespēja parādīt savu radošo veikumu.

RCB ceļojošā fotoizstāde „Viena diena bibliotēkas dzīvē”, kas tapusi sadarbībā ar mākslinieku Valteru Poļakovu, 2013. gadā bija aplūkojama Zarasu municipālajā bibliotēkā (Lietuva) un Latgales Centrālajā bibliotēkā Daugavpilī, kā arī RCB Daugavas filiālbibliotēkā un filiālbibliotēkā „Pārdaugava”.

RCB radio pārraidēs un televīzijas raidījumos:

- Informācija par RCB pasākumiem regulāri tika atspoguļota televīzijas kanālu rīta programmu „ziņu lentās” un radio staciju īsajos paziņojumos par kultūras pasākumiem.
- RCB administrācijas un Bibliotēku dienesta pārstāvji piedalījās tiešraidēs radio „Merkurs”, „Radio Baltkom”, Kristīgajā radio.
- RCB darbinieku intervija LNT raidījumā „Labvakar, Latvija!” (22.aprīlis).
- LTV1 raidījumā „Ielas garumā” par Alauksa ielu iekļauts arī sižets par RCB Grīziņkalna filiālbibliotēku.
- RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka tika pieminēta LTV raidījumos „Panorāma”, „Brīvdienu ceļvedis”, „Ielas garumā”.
- Iepriekšējos gados izveidoto sadarbību ar Latvijas radio 4 raidījumu „Doma laukums” turpināja RCB Ķengaraga filiālbibliotēka, kuras darbinieki un pasākumu viesi vairākkārt piedalījās raidījuma tiešraidēs.
- RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēkas vadītāja Baiba Andrejeva piedalījās radio MIX FM raidījumā “Perepljot” par bibliotēku pakalpojumiem un bērnu lasīšanas veicināšanu.

Rīgas Centrālās bibliotēkas direktore

Dz.Šmita

15.02.2014.

Rīgas Centrālās bibliotēkas 2013.gada darba pārskata sagatavošanā piedalījās: *Velga Bāliņa, Daiga Bērziņa, Solvita Brežinska, Aiga Cakule, Zinta Geršmane, Daina Ģeibaka, Māra Grigorevska, Ineta Kaļķe, Dmitrijs Lancovs, Inta Logina, Maija Mauriņa, Jānis Plaudis, Inta Sallinene, Sigita Sīle, Ingūna Stranga, Klāra Švedra, Iveta Vaišļa, Doloresa Veilande, Lelde Vilka, Andra Vīta, Gida Zepkāne.*

Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku kopējo krājumu

RCB struktūrvienība	Krājums 2013.01.01.	Saņemts 2013	Rekomplektēts 2013	Krājums 2014.01.01.	(+) vai (-)
Rīgas Centrālā bibliotēka	91 966	7 381	1 740	97 607	5641
RCB Repozitārija Aktīvais fonds	12 801	1 257	952	13 106	305
Bibliotēku dienests	1 516	172	87	1 601	85
Filiālbibliotēka „Avots”	18 196	1 538	4 684	15 050	-3146
Biķernieku filiālbibliotēka	10 231	1 477	193	11 515	1284
Bišumuižas filiālbibliotēka	12 172	1 144	960	12 356	184
Bolderājas filiālbibliotēka	21 476	1 530	1 734	21 272	-204
Čiekurkalna filiālbibliotēka	13 995	1 654	380	15 269	1274
Daugavas filiālbibliotēka	27 386	2 045	1 352	28 079	693
Grīziņkalna filiālbibliotēka	13 096	1 282	794	13 584	488
Iļģuciema filiālbibliotēka	27 639	1 693	4 530	24 802	-2837
Imantas filiālbibliotēka	38 503	3 484	161	41 826	3323
Jaunciema filiālbibliotēka	8 057	1 264	326	8 995	938
Juglas filiālbibliotēka	23 714	2 301	5 467	20 548	-3166
Filiālbibliotēka „Kurzeme”	17 340	1 987	2 375	16 952	-388
Ķengaraga filiālbibliotēka	24 905	1 679	3 844	22 740	-2165
Mežciema filiālbibliotēka	8 033	1 013	648	8 398	365
Filiālbibliotēka “Pārdaugava”	33 204	3 289	4 261	32 232	-972
Pļavnieku filiālbibliotēka	30 216	1 726	6 084	25 858	-4358
Filiālbibliotēka „Pūce”	15 666	1 158	450	16 374	708
Filiālbibliotēka „Rēzna”	23 818	1 969	1 022	24 765	947
Sarkandaugavas filiālb.	29 078	1 847	2 498	28 427	-651
Filiālbibliotēka „Strazds”	20 248	1 529	138	21 639	1391
Šampētera filiālbibliotēka	19 405	2 017	82	21 340	1935
Torņakalna filiālbibliotēka	21 161	1 424	4 572	18 013	-3148
Filiālbibliotēka „Vidzeme”	47 371	2 660	7 662	42 369	-5002
Filiālbibliotēka „Zemgale”	17 440	1 480	625	18 295	855
Ziemeļblāzmas filiālbibl.	20 890	2 448	8 826	14 512	-6378
Filiālbibliotēka „Zvirbulis”	19 259	1 335	345	20 249	990
Kopā	668 782	55 783	66 792	657 773	-11009
Reorganizētās struktūrvienības	47 868	0	42 767	5 101	-42767
Kopā ar reorganizētajām	716 650	55 783	109 559	662 874	-53776

Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku saņemtajiem informācijas resursiem
2013.gadā

RCB Struktūrvienība	Kopā	Pirktie		Nepirktie		Periodika	
		Eks.	Ls	Eks.	Ls	Žurnāli	Laik- raksti
Rīgas Centrālā bibliotēka	7 123	3143	20482,72	1844	5023,90	2116	20
RCB Repoziitārija Aktīvais fonds	1256	761	4331,37	151	657,33	344	0
Bibliotēku dienests	171	4	16,95	7	31,54	156	4
Filiālbibliotēka „Avots”	1538	814	4544,53	275	686,53	445	4
Biķernieku filiālbibliotēka	1475	863	4755,82	213	404,09	396	3
Bišumuižas filiālbibliotēka	1144	800	4291,70	57	217,40	284	3
Bolderājas filiālbibliotēka	1530	831	4517,15	157	403,85	536	6
Čiekurkalna filiālbibliotēka	1636	996	5617,77	144	407,66	494	2
Daugavas filiālbibliotēka	2031	1119	6397,56	302	598,16	603	7
Griķiņkalna filiālbibliotēka	1268	786	4241,92	110	361,10	366	6
Iļģuciema filiālbibliotēka	1679	926	5145,84	331	410,54	416	6
Imantas filiālbibliotēka	3385	1189	6716,89	1668	3364,19	522	6
Jaunciema filiālbibliotēka	1264	747	4024,94	52	202,20	464	1
Juglas filiālbibliotēka	2210	884	4871,62	678	1053,78	645	3
Filiālbibliotēka „Kurzeme”	1987	843	4640,86	274	544,28	866	4
Ķengaraga filiālbibliotēka	1659	893	4988,36	425	780,05	337	4
Mežciema filiālbibliotēka	1010	694	3771,58	111	345,48	202	3
Filiālbibliotēka “Pārdaugava”	3271	1425	8211,72	619	1286,06	1222	5
Pļavnieku filiālbibliotēka	1723	1055	5948,73	231	436,28	433	4
Filiālbibliotēka „Pūce”	1149	799	4371,13	91	277,69	255	4
Filiālbibliotēka „Rēzna”	1969	1027	5683,99	119	381,45	815	8
Sarkandaugavas filiālb.	1714	1066	5980,98	233	599,35	412	3
Filiālbibliotēka „Strazds”	1470	979	5433,46	162	396,46	326	3
Šampētera filiālbibliotēka	2015	950	5195,97	329	416,58	733	3
Tornakalna filiālbibliotēka	1421	869	4873,76	159	334,99	390	3
Filiālbibliotēka „Vidzeme”	2658	1503	8930,37	226	1177,37	922	7
Filiālbibliotēka „Zemgale”	1478	900	4889,59	297	396,18	278	3
Ziemeļblāzmas filiālbibl.	2139	915	4950,84	792	1037,59	425	7
Filiālbibliotēka „Zvirbulis”	1334	801	4381,69	85	237,62	445	3
Kopā	54707	28582	162209,81	10142	22469,70	15848	135

Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku izslēgtajiem informācijas resursiem
2013.gadā (sadalījums pa norakstīšanas iemesliem)

RCB Struktūrvienība	Kopā	Nolietoti	Lietotāju nozaudēti	Zuduši brīvpieejā	Novēcojuši pēc satura	Nodoti Repoz. Apm.f.	Nodoti Repoz. Pas.f.	Nodots uz citu fondu	Periodika	
									Žurnāli	Laikraksti
Rīgas Centrālā bibliotēka	1 740	1 372	79	93	0	0	0	0	173	23
RCB Repozitārija Aktīvais fonds	952	303	0	0	0	531	89	1	28	0
Bibliotēku dienests	87	70	0	0	0	1	0	0	14	2
Filiālbibliotēka „Avots”	4 684	3 733	0	0	0	918	5	0	24	4
Biķernieku filiālbibliotēka	193	172	0	0	0	1	0	0	17	3
Bišumuižas filiālbibliotēka	960	918	0	10	0	0	0	0	29	3
Bolderājas filiālbibliotēka	1 734	1 590	36	30	0	53	0	0	20	5
Čiekurkalna filiālbibliotēka	380	98	0	0	0	252	0	0	28	2
Daugavas filiālbibliotēka	1 352	891	10	0	0	396	0	0	47	8
Grīziņkalna filiālbibliotēka	794	435	39	2	26	267	0	0	21	4
Iļģuciema filiālbibliotēka	4 530	4 476	0	23	0	0	0	0	25	6
Imantas filiālbibliotēka	161	119	0	0	0	0	0	0	34	8
Jaunciema filiālbibliotēka	326	0	0	0	0	299	0	0	26	1
Juglas filiālbibliotēka	5 467	5 082	0	25	0	322	0	0	36	2
Filiālbibliotēka „Kurzeme”	2 375	2 210	0	15	37	92	0	0	16	5
Ķengaraga filiālbibliotēka	3 844	3 248	22	12	36	493	0	0	27	6
Mežciema filiālbibliotēka	648	313	0	0	0	311	0	6	15	3
Filiālbibliotēka “Pārdaugava”	4 261	3 948	34	39	0	196	0	0	38	6
Ļavnieku filiālbibliotēka	6 084	5 742	0	40	0	268	0	0	29	5
Filiālbibliotēka „Pūce”	450	351	0	0	0	84	0	0	12	3
Filiālbibliotēka „Rēzna”	1 022	775	0	0	0	206	0	0	34	7
Sarkandaugavas filiālb.	2 498	2 370	28	56	0	1	0	1	37	5
Filiālbibliotēka „Strazds”	138	110	0	0	0	6	0	0	18	4
Šampētera filiālbibliotēka	82	50	0	0	0	0	0	0	30	2
Torņakalna filiālbibliotēka	4 572	3 333	33	80	0	1 089	0	0	33	4
Filiālbibliotēka Vidzeme”	7 662	7 359	0	45	0	194	0	0	56	8
Filiālbibliotēka „Zemgale”	625	362	0	0	0	237	0	0	23	3
Ziemeļblāzmas filiālbibl.	8 826	5 377	0	0	0	3 345	0	77	22	5
Filiālbibliotēka „Zvirbulis”	345	238	0	0	0	76	0	0	28	3
Kopā	66 792	55 045	281	470	99	9 638	94	85	940	140
Reorganizētās	42767	30666	0	0	0	11110	0	991	0	0
Kopā ar reorganizētajām	109559	85711	281	470	99	20748	94	1 076	940	140

Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku izmantojuma rādītāji 2013.gadā

Struktūrvienība	Lasītāju skaits	T. sk. bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	Apmeklējumu skaits	T.sk. apmeklējums bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	Izsniegums	T.sk. izsniegums bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem	Datorpakalpojumu izmantošana
RCB	18038	3060	198827	22583	296043	31477	57701
Filiālbibliotēka „Avots”	716	125	1746	412	2899	287	563
Biķernieku filiālbibliotēka	1800	461	22352	4835	38095	8942	5632
Bišumuižas filiālbibliotēka	1137	281	16693	3999	41898	8645	2870
Bolderājas filiālbibliotēka	1935	653	26751	6516	48701	12135	3935
Čiekurkalna filiālbibliotēka	1421	447	16609	4036	34001	7396	3520
Daugavas filiālbibliotēka	3681	945	51507	11355	89026	11922	13724
Grīziņkalna filiālbibliotēka	2387	425	24522	3342	40407	4974	4140
Iļģuciema filiālbibliotēka	2470	562	33288	4601	46290	5607	5575
Imantas filiālbibliotēka	3994	1496	53054	14172	79740	17047	12465
Jaunciema filiālbibliotēka	518	182	8968	4277	9021	2571	3253
Juglas filiālbibliotēka	2462	388	25119	3309	44977	4596	6855
Filiālbibliotēka „Kurzeme”	1975	503	21745	3915	43596	6923	9199
Ķengaraga filiālbibliotēka	2762	868	34780	7971	58746	15155	6204
Mežciema filiālbibliotēka	884	346	15966	5494	18731	5018	5949
Filiālbibliotēka „Pārdaugava”	4482	1145	60999	12137	84086	11791	27072
Pļavnieku filiālbibliotēka	2348	850	27757	9970	48750	10315	9582
Filiālbibliotēka „Pūce”	1293	326	16607	5353	21507	2937	5578
Filiālbibliotēka „Rēzna”	2232	391	25415	3664	67800	7030	8475
Sarkandaugavas filiālbibliotēka	2154	872	25074	7638	42564	10204	10001
Filiālbibliotēka „Strazds”	1865	562	33962	6086	36435	6148	7247
Šampētera filiālbibliotēka	1680	486	22392	6442	33940	5715	6691
Tornakalna filiālbibliotēka	1716	294	19423	2852	40883	4382	3438
Filiālbibliotēka „Vidzeme”	6028	1229	52589	9000	92050	14747	13530
Filiālbibliotēka „Zemgale”	1877	626	27113	7206	41686	7817	3523
Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka	1170	335	6929	1646	13478	1785	1483
Filiālbibliotēka „Zvirbulis”	1563	613	24381	12129	31214	8308	10619
Ārējais apkalpošanas punkts Dienas centrā	512	0	14865	0	18628	0	4068
„Saulaino dienu bibliotēka”	956	650	14376	6809	10288	4545	4156
Kopā:	76056	19121	923809	191749	1475480	238419	257048

RCB vienotajā elektroniskajā lasītāju datubāzē reģistrēti **61 807** lasītāji, no tiem bērni un jaunieši līdz 18 gadiem – **16 899**.

SBA un RCB Repozitārija izmantojums pakalpojuma nodrošināšanai

Struktūrvienība	SBA izpildītie pieprasījumi/ atteikumi	Repozitārija Pasīvais krājums	Repozitārija Aktīvais krājums	Repozitārija Apmāinas krājums (nomainai, lietošanai uz laiku, ar apstrādi KAN)
RCB	180/8	29	76	388
Ārējais apkalpošanas punkts BKUS	37/2	0	0	0
Filiālbibliotēka „Avots”	1	0	109	120
Biķernieku filiālbibliotēka	13/3	1	1759	20
Bišumuižas filiālbibliotēka	10/1	2	210	19
Bolderājas filiālbibliotēka	0	0	2	34
Čiekurkalna filiālbibliotēka	53/2	0	14	35
Daugavas filiālbibliotēka	28/2	5	121	30
Grīziņkalna filiālbibliotēka	8	1	95	10
Iļģuciema filiālbibliotēka	0	6	1469	484
Imantas filiālbibliotēka	2	0	27	124
Jaunciema filiālbibliotēka	0	0	34	0
Juglas filiālbibliotēka	102/1	2	34	519
Filiālbibliotēka „Kurzeme”	18/1	4	5	2
Ķengaraga filiālbibliotēka	32/5	2	54	156
Mežciema filiālbibliotēka	16/4	1	1360	115
Filiālbibliotēka „Pārdaugava”	7	16	119	898
Pļavnieku filiālbibliotēka	0	22	1019	99
Filiālbibliotēka „Pūce”	29/1	0	883	15
Filiālbibliotēka „Rēzna”	3	0	11	18
Sarkandaugavas filiālbibliotēka	0	3	18	84
Filiālbibliotēka „Strazds”	31/1	5	720	8
Šampētera filiālbibliotēka	0	6	14	55
Tornakalna filiālbibliotēka	27	25	169	29
Filiālbibliotēka „Vidzeme”	134/6	6	55	232
Filiālbibliotēka „Zemgale”	0	95	165	325
Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka	0/1	0	0	256
Filiālbibliotēka „Zvirbulis”	0	1	2	6
Kopā:	731/38	232	8544	4081